

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE
ZA 2022 ROK**

Tarnów, kwiecień 2023 rok

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	4
2.	PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE	5
2.1	Obszar działania	5
2.2	Struktura organizacyjna	5
2.3	Zasoby kadrowe	6
2.4	Zasoby lokalowe.....	9
2.5	Realizowane zadania.....	9
2.6	Udział w realizacji programów lokalnych.....	13
2.7	Wydatkowane środki finansowe.....	14
3	NAJWAŻNIEJSZE DOKONANIA ZREALIZOWANE W 2022 ROKU	16
4	DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA	17
4.1	Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym	17
4.2	Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.....	30
4.3	Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy	31
5	WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	34
5.1	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	34
5.2	Program „Karta Tarnowskiego Seniora”	35
5.3	Korpus Wsparcia Seniorów	35
5.4	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych.....	36
5.5	Międzysiedlone Centra Aktywności Senioralnej	36
5.6	Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej	36
5.7	Klub Senior+	36
5.8	Zadania w ramach Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.....	37
5.9	Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych.....	38
5.10	Inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych.....	39
6	WSPARCIE RODZINY	40
6.1	Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	40
6.2	Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	42
6.3	Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.....	44
6.4	Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	44
6.5	Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	47
6.6	Realizacja z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	47
6.7	Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych	48
6.8	Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne	49

6.9	Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	52
6.10	Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej	54
6.11	Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	56
6.12	Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej	58
6.13	Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	60
6.14	Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	61
6.15	Inne działania na rzecz rodzin	61
7	REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE	61
7.1	Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego.....	61
7.2	Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień	65
8	DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK, NAD KTÓRYMI CUS SPRAWOWAŁ NADZÓR POMOCNICZY.....	67
8.1	Środowiskowe Domy Samopomocy.....	68
8.2	Domy Pomocy Społecznej.....	68
8.3	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	70
8.4	Zespół Żłobków	71
8.5	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	72
8.6	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	73
8.7	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”	74
8.8	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych „Bezpieczna Przystań”	74
8.9	Mieszkania chronione wspierane i treningowe	75
8.10	Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi.....	76
8.11	Placówki Wsparcia Dziennego	76
8.12	Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”	77
9	REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	78
9.1	Projekt pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”	78
9.2	Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”	79
9.3	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	79
9.4	Program „Aktywny samorząd”	80
9.5	„Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”	80
9.6	Program "Zajęcia klubowe WTZ”	81
9.7	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”	81
10	KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2023 ROKU	81

1. WSTĘP

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, zwane dalej „Centrum” zostało utworzone z dniem 1 stycznia 2022 r. poprzez przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie na podstawie uchwały nr LIV/507/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, utworzenia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz nadania mu statutu. W odniesieniu do wszystkich pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz tych pracowników Urzędu Miasta Tarnowa, którzy realizowali zadania przekazywane do Centrum miały zastosowanie przepisy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych posłużyło umocnieniu i rozszerzeniu roli miasta jako inicjatora, realizatora i koordynatora usług społecznych, rozwijaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi podmiotami działającymi w różnych sektorach oraz wykreowaniu jakościowej zmiany w obsłudze mieszkańców i jej zakresie. Poza zadaniami dotychczas realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Centrum przekazane zostały również inne zadania, realizowane do dnia utworzenia Centrum przez Urząd Miasta Tarnowa z zakresu: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia, potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom, pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, dopłat pokrywających część czynszu w pierwszych latach najmu mieszkania.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Dyrektor Centrum przedstawia corocznie Radzie Miejskiej w Tarnowie, która utworzyła centrum, sprawozdanie z działalności Centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Opracowany materiał prezentuje działalność Centrum w 2022 r. W rozdziale drugim przedstawione zostały podstawowe informacje o jednostce, charakteryzujące obszar na którym działa, jej strukturę organizacyjną, zasoby, realizowane przez nią zadania oraz wydatkowane środki finansowe. W rozdziale trzecim podjęto próbę wskazania najważniejszych dokonań Centrum, osiągniętych w pierwszym roku działalności. Rozdziały od 4 do 7 zawierają szczegółowe omówienie zadań realizowanych w 2022 roku w podziale na obszary tematyczne. Zrezygnowano ze stosowanego w ubiegłych latach ujęcia zadań na podstawie ustaw z których wynikają, a w zamian zaproponowano przegląd działań w obszarach: działalności pomocowej i integracyjnej, wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcia rodziny, rehabilitacji społecznej i zdrowia publicznego. W rozdziale 8 opisano zadania i inicjatywy, jakie podejmowane były przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej funkcjonujące w mieście, nad którymi nadzór sprawowało w 2022 r. Centrum, a także przez organizacje pozarządowe, którym Gmina Miasta Tarnowa zleciła do realizacji zadania publiczne. W rozdziale 9 zaprezentowano programy i projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych, realizowane w ubiegłym roku w obszarze działalności Centrum. Materiał zamyka rozdział 10, w którym nakreślono kluczowe zamierzenia dla Centrum, które powinny być wykonane w roku 2023. Wszystkie dane umieszczone w tabelach są wynikiem opracowań własnych Centrum.

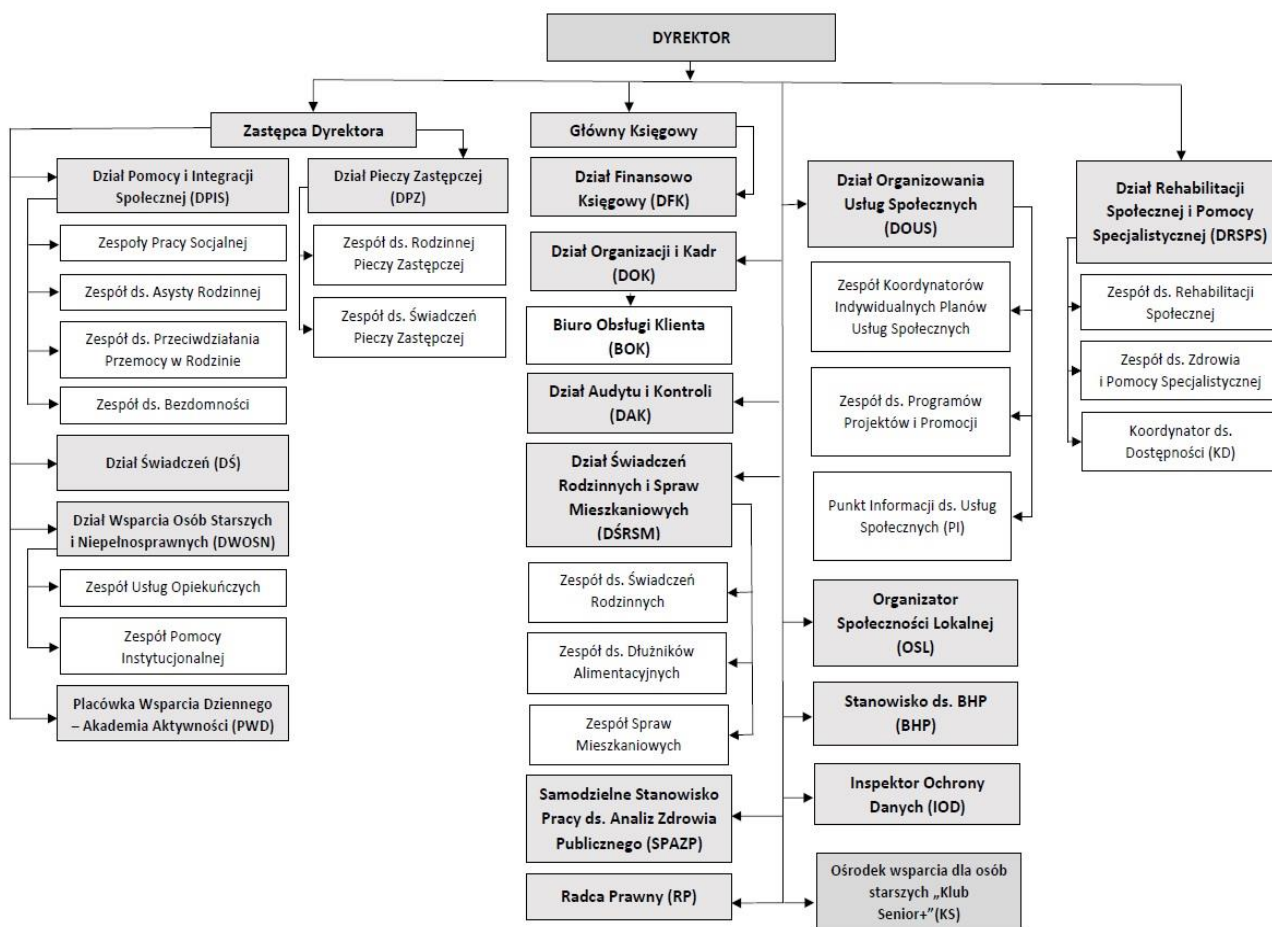
2. PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE

2.1 Obszar działania

Obszarem działania Centrum Usług Społecznych było Miasto Tarnów. Podział terytorialny Tarnowa na rejony pracy socjalnej, który obowiązywał w 2022 r. obejmował 4 rejony. Wykaz ulic przypisanych Zespołom Pracy Socjalnej w poszczególnych rejonach dostępny był na stronie internetowej Centrum.

2.2 Struktura organizacyjna

W strukturze organizacyjnej Centrum wyodrębniono 9 działów, dzielących się w miarę potrzeb na zespoły oraz 5 samodzielnych stanowisk pracy. Ponadto w ramach Działu Organizacji i Kadr umiejscowione jest Biuro Obsługi Klienta, działające w formule Sali operacyjnej z elektronicznym systemem przyzywowym. W obrębie struktury organizacyjnej CUS funkcjonuje również Placówka Wsparcia Dziennego – Akademia Aktywności oraz Ośrodek wsparcia dla osób starszych „Klub Senior+”. Schemat organizacyjny Centrum jest przedstawiony na poniższym rysunku.

2.3 Zasoby kadrowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. kadra pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie (łącznie z osobami zatrudnionymi na zastępstwo) wynosiła 190 osób (172,75 etatów). W strukturze zawodowej pracowników najliczniejsze grupy stanowią pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych (39%) oraz pracownicy socjalni (32%). Analizując strukturę pracowników według wieku można zauważyć, że 74% ogółu zatrudnionych to osoby w wieku do 45 lat. Poniżej zamieszczono tabele, przedstawiające zatrudnienie w Centrum w podziale na stanowiska oraz wiek kadry.

Lp.	Stanowiska	Liczba osób	Liczba etatów
I	Kierownicze stanowiska urzędnicze, w tym:	14	13,5
1.	Dyrektor	1	1
2.	Zastępca dyrektora	1	1
3.	Główny księgowy	1	1
4.	Kierownik działu	9	8,5
5.	Zastępca kierownika działu	2	2
II	Pracownicy socjalni, w tym:	61	55
1.	Starszy specjalista pracy socjalnej	6	5,5
2.	Specjalista pracy socjalnej	20	20
3.	Starszy pracownik socjalny	13	12,5
4.	Pracownik socjalny	22	17
III	Specjaliści, w tym:	5	4
1.	Psycholog	3	2
2.	Pedagog	2	2
IV	Koordinator indywidualnych planów usług społecznych	3	3
V	Organizator społeczności lokalnej	1	1
VI	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	5	5
VII	Asystent rodziny	6	5
VIII	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych	74	67,75
IX	Pozostałe stanowiska pomocnicze i obsługi	21	18,5
Ogółem		190	172,75

Wiek	Liczba osób	w tym pracowników socjalnych
do 25 lat	13	8
26 – 35 lat	53	10
36 – 45 lat	75	29
46 – 55 lat	32	8
56 – 60 lat	12	5
61 i więcej lat	5	1
Ogółem	190	61

Wyspecjalizowana oraz wykwalifikowana kadra Centrum zapewnia sprawną i profesjonalną obsługę mieszkańców. Spośród zatrudnionych w Centrum pracowników, 161 osób posiadało wykształcenie wyższe (w tym 47 pracowników socjalnych), 24 osoby wykształcenie średnie oraz 5 osób zawodowe lub podstawowe. 21 osób posiada I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego, natomiast 7 osób II stopień. 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej, a 8 osób specjalizację z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych.

Wsparcie adresowane do mieszkańców Miasta Tarnowa, a także realizacja wielu zadań, których katalog wciąż się rozszerza, wymaga zaangażowania profesjonalnej kadry, rozwijającej swoje umiejętności adekwatnie do potrzeb. W związku z koniecznością podnoszenia kwalifikacji pracownicy poszerzali swoją wiedzę poprzez uczestnictwo w szkoleniach, spotkaniach, konferencjach i wizytach studyjnych, w których łącznie wzięło udział 112 osób. Doksztacanie było możliwe poprzez szkolenia stacjonarne oraz platformy e-learningowe. Pomimo trwającego w 2022 r. stanu epidemii, przekształconego następnie w stan zagrożenia epidemicznego liczba szkoleń i webinarów, w których uczestniczyli pracownicy Centrum była porównywalna z latami ubiegłymi. Część szkoleń finansowanych było ze środków własnych jednostki, a część to szkolenia bezpłatne (w ramach dotacji z UE). Jednym z corocznych ważnych szkoleń adresowanych do pracowników socjalnych jest Superwizja pracy socjalnej. Szkolenie prowadzone było przez firmę FORES JADWIGA PAULI. Superwizje odbyły się w trybie stacjonarnym, wzięło w nich udział 20 pracowników socjalnych i asystentów rodziny, którzy uczestniczyli w 4 spotkaniach po 4 godziny lekcyjne. Efekty uzyskane w trakcie szkolenia były następujące: ocena dotychczasowych działań pracowników w pracy zawodowej, rozwój zawodowy pracowników, pozyskanie właściwej wiedzy na temat przepisów prawnych, pozwalające na zachowanie odpowiednich standardów pracy i norm zawodowych oraz zbudowanie dobrych relacji pracowniczych.

Centrum daje również możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego osobom, które rozpoczynają swoją karierę zawodową, czy też ponownie wkraczającym na rynek pracy. W 2022 r. 31 osób miało możliwość odbycia stażu zawodowego czy praktyki studenckiej. Spośród stażystów 1 osoba została zatrudniona na umowę o pracę na dłuższy okres zastępstwa oraz 1 osoba na czas określony w związku z wygranym naborem. Centrum podjęło także współpracę z Centrum Integracji Społecznej, w ramach którego zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym prowadzona jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym,

społecznym i rodzinnym. Dzięki tym działaniom osoby z CIS mogły odbyć praktyki zawodowe. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób, które w 2022 r. skorzystały z poszczególnych form szkolenia zawodowego w Centrum.

Forma szkolenia zawodowego	Liczba osób
staż zawodowy	17
praktyki studenckie	14
praktyki zawodowe CIS	12
Ogółem	43

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 1818) o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, wprowadziła do polskiego prawa nowe role zawodowe. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wiązało się z powstaniem nowych stanowisk pracy, takich jak organizator usług społecznych, koordynator indywidualnych planów usług społecznych, organizator pomocy społecznej oraz organizator społeczności lokalnej. Zawarte w ustawie uregulowania określają zadania i procedury działania nowych stanowisk.

Organizator Usług Społecznych

Do zadań Organizatora Usług Społecznych (OUS) należy w szczególności organizowanie usług społecznych realizowanych przez Centrum i rozwijanie lokalnego systemu usług, prowadzenie na bieżąco rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, nawiązywanie współpracy z podmiotami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy osobami fizycznymi i prawnymi oraz opracowywanie standardów jakości usług społecznych określonych w programie usług społecznych. OUS kieruje zespołem do spraw organizowania usług społecznych w skład którego wchodzi koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych.

Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych

Koordynator indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS) to specjalista pozostający w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami danej społeczności lokalnej, sterujący procesem konsumpcji usług, czyli stroną popytową korzystania z usług społecznych przez obywateli. Rozumiejący specyfikę pracy przedstawicieli różnych profesji i zawodów pomocowych, udzielających wsparcia usługowego w ramach zatrudnienia w różnych podmiotach usługowych. Realizujący nową metodykę pracy socjalnej, wykorzystując w tym celu Indywidualny plan usług społecznych (IPUS), który stanowi formę kwalifikowanego pomagania oraz podstawę realizacji przez CUS programu usług społecznych. KIPUS odpowiada za przeprowadzanie rozpoznania indywidualnych potrzeb osób zainteresowanych skorzystaniem z usług ujętych w programie usług społecznych, opracowuje indywidualne plany usług społecznych i je aktualizuje, monitoruje realizację IPUS, koordynuje usługi społeczne udzielane w ramach IPUS, a poprzez rozmowy przeprowadzane z osobami objętymi indywidualnymi planami, podsumowuje ich realizację.

Organizator Pomocy Społecznej

Do zadań Organizatora Pomocy Społecznej należy w szczególności organizowanie wykonywania przez Centrum zadań z zakresu pomocy społecznej. Organizator Pomocy Społecznej kieruje zespołem do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w skład którego wchodzi specjaliści z zakresu pracy

socjalnej, pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej. W ramach tego zespołu Centrum zatrudnia pracowników socjalnych zgodnie z zasadami określonymi w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

Organizator Społeczności Lokalnej

Organizator Społeczności Lokalnej (OSL) kieruje swoje działania w pierwszej kolejności do społeczności znajdujących się w najtrudniejszym położeniu tj. marginalizowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem, jednak odbiorcami tych działań mogą być również inne społeczności. Ideą OSL jest wzmocnienie potencjału zakorzenionego w społeczności mieszkańców Miasta. Zakres organizowania społeczności lokalnej obejmuje m.in. promowanie działań wolontariackich w zakresie wsparcia i pomocy na rzecz dzieci i młodzieży, osób starszych, niesamodzielnych oraz samotnych, a także alternatywne formy spędzania czasu wolnego, do których zalicza się warsztaty edukacyjne, imprezy integracyjne, kampanie społeczne.

2.4 Zasoby lokalowe

Główna siedziba Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zlokalizowana jest przy ul. Kazimierza Brodzińskiego 14. Znajduje się tu Biuro Obsługi Klienta, w tym Punkt Informacji ds. Usług Społecznych, w którym uruchomiono system kolejkowy, dzięki czemu obsługa mieszkańców była płynna i uporządkowana. W głównej siedzibie funkcjonuje także Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych, Organizator Społeczności Lokalnej, Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Analiz Zdrowia Publicznego oraz działy administracyjne. Zadania realizowane są także w budynkach przy Al. Matki Bożej Fatimskiej 6 (Zespoły Pracy Socjalnej, Zespół ds. Bezdomności, Dział Świadczeń), ul. Eliasza Goldammera 3 (Dział Organizowania Usług Społecznych, Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej, Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych, Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) oraz ul. Juliana Goslarskiego 5 (Dział Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Asysty Rodzinnej). Ponadto w budynku przy ul. Gumniska 25 działają dwie placówki funkcjonujące w strukturze Centrum – Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” oraz Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych Klub „Senior+”.

2.5 Realizowane zadania

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jest jednostką budżetową powołaną do realizacji usług społecznych, będących zadaniami własnymi Gminy Miasta Tarnowa oraz zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi Gminie Miasta Tarnowa. Z uwagi na to, że Tarnów jest miastem na prawach powiatu, realizuje zarówno zadania przynależne gminie jak i powiatowi. W 2022 r. Centrum obsłużyło ponad 35 tysięcy osób.

W 2022 roku Centrum realizowało zadania wynikające z innych ustaw, w szczególności z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych,
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu.

Realizacja zadań wynikających z przywołanych ustaw zostanie przedstawiona w dalszych rozdziałach, natomiast poniżej omówiono, w jaki sposób Centrum wykonało zadania nałożone ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, będącą kluczowym aktem prawnym, który umożliwił utworzenie jednostki.

Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, na podstawie wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie opracowało na przełomie marca i kwietnia 2022 r. „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”. Diagnoza składała się z dwóch raportów: diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa oraz diagnoza

obecnego stanu świadczenia usług społecznych w Gminie Miasta Tarnowa. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy diagnoza jest brana pod uwagę przy opracowywaniu programu usług społecznych. Dokument opracowywany jest na okres 5 lat i podlega aktualizacji. W okresie od 31 maja do 20 czerwca 2022 r. zostały przeprowadzone konsultacje z mieszkańcami Tarnowa, podczas których można było zgłaszać opinie i uwagi w sprawie diagnozy. Sprawozdanie z konsultacji zostało opublikowane na stronach internetowych: www.cus.tarnow.pl oraz www.tarnow.pl. Następnie Diagnoza została przyjęta uchwałą Nr LXX/686/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. w sprawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Program Usług Społecznych

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Rada Miejska w Tarnowie przyjęła uchwałą Nr LXXIII/707/2022 z dnia 27 października 2022 r. „Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”. Projekt Programu podlegał w okresie od 30 sierpnia 2022 r. do 19 września 2022 r. konsultacjom społecznym.

Opracowanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Przy opracowywaniu programu usług społecznych została wzięta pod uwagę „Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”. Celem Programu Usług Społecznych jest rozwój wysokiej jakości usług społecznych, odpowiadających na potrzeby mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa. Program wprowadził nowe usługi i formy pomocy, a także zwiększył zakres już istniejących. Istotnymi cechami programu jest kompleksowość pomocy i dopasowanie form do aktualnych potrzeb. Program pozwolił na zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych, rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami różnych środowisk oraz poszerzenie oferty usług odpowiadających na potrzeby wskazane bezpośrednio przez mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa w diagnozie potrzeb społeczności lokalnej.

Usługi społeczne i zasady kwalifikowania do korzystania z usług społecznych

Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Co istotne, podejmowane działania muszą wpisywać się w następujące zakresy: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej.

Zgodnie z art. 35 wspomnianej ustawy kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w „Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”, odbywa się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Podstawowym warunkiem kwalifikowania do korzystania z usług jest miejsce zamieszkania na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i kwalifikowanie do korzystania z usług społecznych, przeprowadza się w siedzibie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych przy ul. Eliasza Goldammera 3. W wyjątkowych wypadkach rozeznanie indywidualnych potrzeb, może być

przeprowadzone w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana korzystaniem z usług społecznych. Kwalifikowania dokonuje koordynator indywidualnych planów usług społecznych, w toku rozmowy z osobą zainteresowaną. Usługi świadczone są nieodpłatnie, w formie niematerialnej, bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub grup mieszkańców o określonych potrzebach.

W IV kwartale 2022 r. realizowano następujące usługi:

- Usługa rehabilitacji dla pacjentek po mastektomii – 14 osób
- Usługa poradnictwa dietetycznego – 7 osób
- Usługa indywidualnego poradnictwa psychologicznego dla osób dorosłych – 1 osoba

W tym okresie wymienionymi usługami społecznymi objęto łącznie 22 osoby.

Organizowanie Społeczności Lokalnej

Organizowanie społeczności lokalnej to nie tylko rozwijanie form wsparcia społecznego uzupełniającego usługi społeczne. Sprzyja ono również podnoszeniu jakości życia mieszkańców. W ramach działań OSŁ zorganizowano następujące wydarzenia:

- Cykliczne warsztaty plastyczne skierowane do dzieci, młodzieży i seniorów w ramach integracji międzypokoleniowej, podczas których uczestnicy warsztatów przygotowywali m.in. świąteczne stroiki oraz kartki.
- Majówka dla Seniorów, w której udział brali mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, uczestnicy zajęć Dziennego Domu Pobytu przy DPS im. św. Brata Alberta oraz seniorzy z terenu Osiedli: „Rzędzin”, „Jasna”, „Westerplatte”, „Legionów H. Dąbrowskiego” i „Zielone”.
- Międzynarodowy Dzień Dziecka w budynku CUS przy ul. św. Anny, skierowany do dzieci i młodzieży z Ukrainy mieszkających zarówno w Miejscu Pobytu dla Osób z Ukrainy jak również na terenie miasta oraz polskich dzieci i młodzieży. Ten dzień miał za zadanie międzynarodową integrację oraz wspólne spędzenie czasu poprzez gry i zabawy animowane przez Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez: Stowarzyszenie SIEMACHA, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży "KANA" oraz Centrum Usług Społecznych.
- „Piknik Rodzinny na Westerplatte” podczas którego można było obejrzeć pojazdy uprzywilejowane, uczestniczyć w zajęciach z zumbi, w zawodach sportowych oraz malowaniu twarzy.
- Zumba dla seniorów – zajęcia dla seniorów mieszkających w Miejscu Pobytu dla Osób z Ukrainy przy ul. św. Anny oraz seniorów z osiedli „Piaskówka”, „Klikowa”. Zajęcia miały na celu integrację międzynarodową tej grupy społecznej.
- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – impreza ukierunkowana na wspólne spędzenie czasu dzieci z rodzin zastępczych. Podczas wydarzenia dzieci mogły uczestniczyć w licznych zabawach przygotowanych przez animatorów, natomiast rodzice mogli porozmawiać i wymienić się swoimi doświadczeniami.
- „DobroDzień 2022” – wydarzenie w ramach którego nastąpiła integracja z osobami niepełnosprawnymi oraz ich otoczeniem. Wydarzenie miało charakter promujący ekonomię społeczną, jej podmioty, a także ich działalność oraz charakter kulturalny oparty o działania

podejmowane w głównej mierze przez osoby z niepełnosprawnością, tj. uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowych Domów Samopomocy.

2.6 Udział w realizacji programów lokalnych

Wykonując zadania statutowe, CUS było w 2022 roku realizatorem lub współrealizatorem następujących programów lokalnych, przyjętych w drodze uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXVII/657/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 r.),
- Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025 (przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r.),
- Program zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017-2022 dla miasta Tarnowa (przyjęty uchwałą Nr XXXIII/328/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r.),
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na 2022 rok (przyjęty uchwałą Nr LXIV/627/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 kwietnia 2022 r.)
- Program Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2021-2023 (przyjęty uchwałą Nr XLVII/413/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 marca 2021 r.)
- Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” (przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r.)
- Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r.)
- Program „Karta Tarnowskiego Seniora” (przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r.)
- Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok (przyjęty uchwałą Nr LVII/548/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 16 grudnia 2021 r.)
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021–2025 (przyjęty uchwałą Nr XLIX/441/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r.)
- Wieloletni program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr XLII/361/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 r.)
- Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok (przyjęty uchwałą Nr LVI/532/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 listopada 2021 r.)
- Program osłony pn. „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2019-2023” (przyjęty uchwałą Nr II /24/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2018 r.)
- Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXX/679/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.)
- Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023 (przyjęty uchwałą Nr LXXIII/707/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r.)

2.7 Wydatkowane środki finansowe

Środki finansowe na realizację zadań przez Centrum w 2022 r. pochodziły z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, dotacji celowych z budżetu państwa, Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, Funduszu Pomocy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego Unii Europejskiej. Strukturę wydatków przedstawiono w ujęciach tabelarycznych.

Środki finansowe na realizację zadań CUS	Wydatkowana kwota ogółem (zł)	%
Zadania realizowane w ramach budżetu CUS (z kosztami utrzymania Ośrodka), w tym:	130.759.233,46	100%
Budżet GMT	30.488.685,05	23,32%
Zadania zlecone – środki dotacji	79.473.905,92	60,78%
Zadania własne dofinansowane środkami dotacji	10.101.990,54	7,72%
Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pomocy, inne źródła	10.351.311,07	7,92%
Fundusze Norweskie, środki UE	343.340,88	0,26%

Szczegółowe zestawienie środków wydatkowanych na realizowane przez Centrum zadania przedstawia poniższa tabela.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana (zł)	Środki własne miasta (zł)	Środki dotacji na zadania własne i zlecone (zł)	Fundusze Norweskie, środki UE (zł)	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, środki z Funduszu Pomocy, inne źródła (zł)
Utrzymanie Centrum	11.176.921,54	9.889.275,77	1.287.645,77	0,00	0,00
Świadczenia z pomocy społecznej	12.596.560,69	5.157.671,23	7.438.889,46	0,00	0,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie, ustawa „Za życiem”, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne - wraz z kosztami obsługi zadania	33.001.469,26	124.489,00	32.876.980,26	0,00	0,00
Świadczenia wychowawcze 500+ wraz z kosztami obsługi zadania	38.828.790,02	0,00	38.828.790,02	0,00	0,00
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz dodatek wychowawczy (500+) dla rodzin zastępczych	2.748.866,37	2.408.233,84	330.032,53	0,00	10.600,00

Pomoc dla uchodźców z Ukrainy - świadczenia	934.430,33	6.569,00	0,00	0,00	927.861,33
Pomoc dla uchodźców z Ukrainy - zakwaterowanie	1.588.395,42	180.768,88	93.730,00	0,00	1.313.896,54
Dodatki mieszkaniowe, energetyczne	6.822.596,51	6.799.503,75	23.092,76	0,00	0,00
Pomoc finansowa dla uczniów	198.315,20	39.663,05	158.652,15	0,00	0,00
Wsparcie rodzin wielodzietnych (KDR)	16.010,00	0,00	16.010,00	0,00	0,00
Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, realizowany na podstawie umowy partnerskiej	84.847,38	0,00	0,00	84.847,38	0,00
Fundusze Norweskie	258.493,50	0,00	0,00	258.493,50	0,00
Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”	192.338,95	192.338,95	0,00	0,00	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych	8.354.592,79	5.206.612,15	3.131.782,64	0,00	16.198,00
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii	248.112,31	248.112,31	0,00	0,00	0,00
Dodatki osłonowe	5.177.134,87	0,00	5.177.134,87	0,00	0,00
Dodatki węglowe, dodatki na inne źródła ciepła, zaopatrzenie mieszkańców w paliwo stałe	8.007.085,63	10.285,63	0,00	0,00	7.996.800,00
Realizacja programu Korpus Wsparcia Seniorów	68.232,06	0,00	0,00	0,00	68.232,06
Utworzenie Klubu Senior+ w Tarnowie	197.695,00	39.539,00	158.156,00	0,00	0,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	61.605,61	61.605,61	0,00	0,00	0,00
Programy polityki zdrowotnej (grypa, meningokoki, In-Vitro)	117.018,10	99.924,96	0,00	0,00	17.093,14
Pozostałe zadania w zakresie ochrony zdrowia	79.721,92	24.091,92	55.000,00	0,00	630,00

Dodatkowo w 2022 r. Centrum realizowało ze środków Funduszu Solidarnościowego (środki pozabudżetowe) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2022”. Na realizację programu wydatkowano kwotę w wysokości 2.872.137,81 zł, w tym na realizację zadania 2.816.264,71 zł.

3 NAJWAŻNIEJSZE DOKONANIA ZREALIZOWANE W 2022 ROKU

Rok 2022 był pierwszym rokiem działalności Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Dzięki wcześniejszemu starannemu przygotowaniu przekształcenia, w wyniku którego utworzono CUS, pomimo wystąpienia pewnych zewnętrznych trudności i uwarunkowań, nowa jednostka od swego powstania działała w sposób skuteczny i w krótkim czasie zyskała walor trwałej identyfikacji wśród mieszkańców miasta. Poniżej przedstawiono najważniejsze osiągnięcia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie odnotowane w 2022 roku.

1) **Optymalizacja zasobów lokalowych Centrum.**

Wcześniejsze decyzje, dotyczące przeprowadzenia gruntownej modernizacji budynku przy ul. Brodzińskiego 14 umożliwiły powiększenie zasobu lokalowego, przeznaczonego na potrzeby nowotworzonej placówki. Jednocześnie możliwe było także lepsze dostosowanie pozostałych budynków Centrum do specyfiki wykonywanych w nich zadań – poprawie uległy warunki pracy oraz obsługi mieszkańców.

2) **Płynne włączenie do realizacji zadań przejętych z Urzędu Miasta Tarnowa oraz nowych zadań, sukcesywnie wdrażanych w ciągu roku.**

Dokonane przekształcenie nie spowodowało zakłócenia ciągłości zadań przejętych przez Centrum, realizowanych uprzednio w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ponadto w związku z kryzysem energetycznym Centrum otrzymywało i wdrażało do realizacji nowe zadania z zakresu wsparcia z tytułu wzrostu cen paliw i energii (dodatek osłonowy, dodatek węglowy, dodatek z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, dodatek elektryczny).

3) **Usprawnienie sposobu przyjmowania stron.**

Korzystając z doświadczeń i rozwiązań stosowanych w innych instytucjach, w siedzibie Centrum przy ul. Brodzińskiego 14 uruchomiono Biuro Obsługi Klienta, działające w oparciu o system przyzywowy i informację wizualną.

4) **Stworzenie podstaw programowych do działalności CUS.**

Opracowano dokumenty o charakterze strategicznym, umożliwiające realizację zaplanowanych działań i rozwój nowych form działalności w najbliższych latach. Do najważniejszych opracowań należą: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030, Diagnoza Potrzeb i Potencjału Społeczności Lokalnej w zakresie Usług Społecznych Gminy Miasta Tarnowa, Program Usług Społecznych dla Mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023.

5) **Udzielenie wszechstronnej pomocy uchodźcom wojennym z Ukrainy.**

Centrum odpowiedzialne było za koordynację zakwaterowania uchodźców w obiektach deklarowanych przez instytucje i przedsiębiorców. Zorganizowało również i wyposażyło miejsce pobytu całodobowego uchodźców w budynku przy ul. Św. Anny, zarządzając nim do końca września 2022 roku. Uprawnionym obywatelom Ukrainy na bieżąco udzielano systemowej pomocy o charakterze finansowym i niefinansowym.

6) Opracowanie i wdrożenie nowej formuły imprezy integrującej osoby niepełnosprawne z otoczeniem.

Wydarzenie nazwane „DobroDzień 2022” miało charakter promujący ekonomię społeczną, jej podmioty i ich działalność oraz wymiar kulturalny, oparty o działania podejmowane w głównej mierze przez osoby z niepełnosprawnością.

7) Uruchomienie ogrzewalni dla osób bezdomnych.

Placówka ta, prowadzona na zlecenie Centrum przez organizację pozarządową, wypełniła lukę istniejącą w systemie pomocy społecznej w Tarnowie, oferując wsparcie 30 potrzebującym osobom.

8) Utworzenie Klubu Senior+.

Skuteczne aplikowanie do rządowego programu wieloletniego „SENIOR+” umożliwiło pozyskanie środków finansowych, które przeznaczono na remont i adaptację parteru budynku przy ul. Gumniska 25. W pomieszczeniach uruchomiono klub, zapewniający wsparcie 27 seniorom powyżej 60 roku życia. Klub działa w strukturze organizacyjnej Centrum.

4 DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA

4.1 Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030, to kluczowy dokument strategiczny określający kierunki długofalowej polityki społecznej miasta w zmieniających się warunkach wewnętrznych i zewnętrznych. Obligatoryjność opracowywania, wdrażania, koordynacji, monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, wynika z przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030 przyjęta została uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie nr LXVII/657/2022 w dniu 30 czerwca 2022 r.

Strategia, składa się z trzech integralnie powiązanych ze sobą części:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030
- Załącznik Nr 1 Diagnoza sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa
- Załącznik Nr 2 Analiza zdiagnozowanych problemów społecznych w mieście Tarnowie z uwzględnieniem potrzeb oraz aktywności programowej w ich rozwiązywaniu.

W Strategii wyznaczono siedem głównych celów strategicznych projektowanych zmian, do których przyporządkowano konkretne kierunki niezbędnych działań koniecznych do rozwiązywania najważniejszych zdiagnozowanych problemów społecznych.

Działania zapisane w dokumencie strategicznym kierowane są do wszystkich mieszkańców miasta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i wykluczone społecznie, borykające się z różnego rodzaju problemami społecznymi i objęte różnego rodzaju wsparciem z wielu systemów zabezpieczenia społecznego. Osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości w tym: osób

niepełnosprawnych, beneficjentów rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, bezrobotnych, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie itd.

Wdrażanie zapisanych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań Strategii, prowadzone będzie na przestrzeni najbliższych lat z uwzględnieniem działań zapisanych w programach lokalnych i ośłonowych z zakresu polityki społecznej zarówno kontynuowanych jak i nowych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- programów pomocy społecznej,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,

oraz programów branżowych Miejskich Instytucji Kultury i zadań zapisanych w uchwale nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r., dotyczącej określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Strategia w pierwszej kolejności poddawana jest corocznemu monitoringowi. Na końcu jej obowiązywania, czyli po 2030 r., zaplanowane jest przeprowadzenie ewaluacji. Koordynatorem wdrażania, monitoringu i ewaluacji oraz aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030, zgodnie z umocowaniem ustawowym jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Przygotowany w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i przedłożony Prezydentowi Miasta Tarnowa w 2022 r. Raport monitoringowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030, zawiera między innymi informacje na temat:

- działań jakie podejmowano w ramach programów lokalnych, ośłonowych i branżowych, w zakresie realizacji celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań,
- wskaźników realizacji działań/zadań zapisanych w dokumencie,
- wybranych wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa oraz obszarów problemowych, wskazane zarówno w dokumencie głównym Strategii oraz w załącznikach nr 1 i 2,
- budżetu, ram finansowych oraz źródeł finansowania Strategii,
- kontroli procesu zarządzania ryzykiem.

Zawiera także ocenę stopnia i efektywności wdrażania Strategii, dokonaną przez członków Zespołu i zaproszonych interesariuszy, mających wpływ na jej opracowanie i realizację. Raport obejmuje pierwszy rok realizacji zapisów strategicznych tj. 2021 r.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej jest dokumentem przygotowywanym co roku przez Gminę Miasta Tarnowa, w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zasoby te obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, a także informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Opracowane dane mają na celu w jak najszerszym kontekście

przedstawić nie tylko obecną sytuację, ale także obrazować zachodzące zmiany. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na następny rok. Prezentowane w opracowaniu dane są zestawieniem informacji dotyczących statutowej (bieżącej) działalności instytucji pomocowych. Pomoc społeczna wymaga zaangażowania zarówno instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych, które wspólnym staraniem mogą wypracować standardy pozwalające zarówno chronić mieszkańców Miasta, jak również poprawiać ich komfort i jakość życia. Ocena zasobów jest zatem dokumentem analitycznym, który poprzez zdiagnozowanie podstawowych potrzeb wspólnoty lokalnej, pozwala na sformułowanie wniosków i ustalenie planów działań na przyszłość. Dokument jest przedstawiany corocznie do 30 kwietnia Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Beneficjenci objęci wsparciem przez Centrum na podstawie realizowanych ustaw

Spośród ogółu mieszkańców miasta Tarnowa beneficjentami wsparcia realizowanego przez Centrum było w 2022 r. 2.385 rodzin. CUS przyznawało świadczenia pieniężne i niepieniężne w ramach zadań własnych i zadań zleconych. Szczegóły przedstawione są w tabelach.

Przyznane świadczenia	Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	Liczba osób, które otrzymały świadczenia pieniężne	Liczba osób, które otrzymały świadczenia niepieniężne
Ogółem, w tym w ramach:	236.672	1.637	1.044
Zadań zleconych	4.208	0	8
Zadań własnych	232.464	1.637	1.036

Liczba osób/rodzin którym przyznano świadczenia na podstawie:	
Ustawa o pomocy społecznej	4.409
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	190*
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	10.794
Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	15.034
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	450
Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	982
Ustawa o dodatkach mieszkaniowych	1.762
Ustawa prawo energetyczne	645
Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2.385
Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	32
Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	14

**rodziny lub osoby mogły w okresie sprawozdawczym skorzystać z więcej niż jednej formy pomocy finansowej; w powyższym zestawieniu ujęte jednokrotnie*

Centrum - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - realizowało pomoc mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspierało osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiało im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowało działania zmierzające do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Kryteria dochodowe warunkujące korzystanie ze świadczeń systemu pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 600,00 zł, osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej okoliczności.

Powody uprawniające do korzystania z pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Świadczeniobiorcy CUS ubiegali się o pomoc z następujących przyczyn:

Powody ubiegania się o świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1.031	2.094
Bezdomność	145	146
Bezrobocie	607	1.625
Niepełnosprawność	985	1.545
Długotrwała lub ciężka choroba	1.638	2.772
Przemoc w rodzinie	25	80
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	251	1.181
- w tym wielodzietność	153	846
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, w tym:	73	292
- w rodzinach niepełnych	34	113
- w rodzinach wielodzietnych	15	95
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	45	58
Alkoholizm	218	379
Narkomania	14	21
Zdarzenie losowe	2	4
Sytuacja kryzysowa	14	28

Wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne

Pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad środowiskowy, niejednokrotnie wnioskuje w jednym wywiadzie średnio o 2-3 formy pomocy. Wśród wywiadów przeprowadzanych na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej czy innych instytucji wymienić można m.in.: wywiady dotyczące ubiegania

się o ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki stałe, zasiłki celowe, dotyczące ubiegania się o przyznanie schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”, o umieszczenie w domach pomocy społecznej, o specjalny zasiłek opiekuńczy, o zasiłek dla opiekunów oraz wywiady „alimentacyjne” z osobami zamieszkałymi w Tarnowie, których bliscy ubiegają się o świadczenia z pomocy społecznej, a mieszkają poza Tarnowem. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady w celu ustalenia prawa do dodatku węglowego i dodatków na inne źródła ogrzewania. Liczbę przeprowadzonych w 2022 r. wywiadów przedstawia tabela.

Rodzaj	Liczba
Rodzinne wywiady środowiskowe	9.093
Wywiady „alimentacyjne” u krewnych osób ubiegających się o świadczenia z systemu pomocy społecznej	127
Wywiady środowiskowe dla potrzeb świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych	216
Wywiady przeprowadzone na potrzeby innych instytucji, w tym ośrodków pomocy społecznej	126
Rodzinne wywiady środowiskowe – na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - ustalające sytuację osób/rodzin, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej	280

Ponadto sporządzono 53 notatki służbowe w sytuacjach, kiedy nie można było przeprowadzić wywiadów z osobami wskazanymi w pismach z innych ośrodków pomocy społecznej oraz wydano 12.486 decyzji administracyjnych.

Praca socjalna

Jednym z obowiązkowych zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej, jest prowadzenie pracy socjalnej - działalności zawodowej, mającej na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna, jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej. Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,

- poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z Policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami, TOIKiWOP,
- uzyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego (świadczenia rodzicielskie, zasiłki rodzinne itp.).

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą zgłaszającą się z prośbą o udzielenie pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Określa sposób współdziałania: w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej lub w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Strony umowy wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy, poprzez ustalenie: przyczyn trudnej sytuacji życiowej, posiadanych ograniczeń powodujących utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji, możliwości osoby pozwalające na pokonanie tej sytuacji. Określany jest cel główny do osiągnięcia poprzez zawarcie kontraktu socjalnego oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie. Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Jeżeli wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej odmowa zawarcia przez wnioskodawcę kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień może stanowić podstawę do ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej lub odmowy przyznania świadczenia. Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych. W 2022 r. zawarto 161 kontraktów, w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Świadczenia pieniężne i niepieniężne z ustawy o pomocy społecznej

Decyzje administracyjne o przyznaniu świadczenia wystawiane były na konkretnego wnioskodawcę, przy czym niejednokrotnie przyznane świadczenie obejmowało wszystkich członków gospodarstwa domowego, dlatego też w niektórych zestawieniach tabelarycznych dotyczących przyznanych świadczeń pojawiają się dane dotyczące zarówno liczby rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie, jak i liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenie - osoby te należą do tej samej rodziny.

Zasiłek stały

Przyznanie i wypłata zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Był wypłacany osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	6.448
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	625
	547
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	611

Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 3.728.198 zł
Średnia wysokość zasiłku	578,19 zł

Zasiłek okresowy

Przyznawanie i wypłata zasiłku okresowego jest zadaniem własnym gminy, współfinansowanym z budżetu państwa. Przyznawany był głównie świadczeniobiorcom, u których występował problem bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz w sytuacji oczekiwania na decyzję o orzeczeniu stopnia niepełnosprawności. Wydatkowana kwota na realizację świadczenia, oprócz dotacji z budżetu państwa, obejmowała również środki własne.

Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	6.138
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	974
	530
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	955
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 1.833.398 zł Środki własne 38.266 zł
Średnia wysokość zasiłku	304,93 zł

Zasiłek celowy

Świadczenie to przyznawane jest w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, jak np.: leczenie, zakup leków, żywności, ogrzewania, w tym opału, odzieży, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek finansowany jest ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa.

Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	1.493
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	664
	426
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	648
Łączna kwota wydatkowana na świadczenie	180.402 zł

Specjalny zasiłek celowy

Przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. ponoszenie wysokich kosztów leków i leczenia, wysokie rachunki mieszkaniowe).

Specjalny zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	538
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	319
	223
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	312
Kwota wydatkowana na świadczenie	86.590 zł
Średnia wysokość zasiłku	160,95 zł

Zasiłek celowy dla osób i rodzin, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego

W 2022 r. ta forma pomocy została przyznana dla dwóch rodzin (2 świadczenia), które poniosły znaczne straty w wyniku pożaru. Przyznana pomoc wynosiła kolejno 2.000 zł i 3.500 zł. Łącznie kwota wydatkowana na świadczenie wyniosła 5.500 zł.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 zapewnia pomoc rodzinom, których dochody nie pozwalają na zabezpieczenie wszystkich potrzeb bytowych ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych oraz dzieci, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Uzyskanie tego świadczenia również jest uzależnione od dochodu rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, przy czym kryterium dochodowe kwalifikujące do uzyskania tego rodzaju wsparcia wynosi 150% ustawowego kryterium dochodowego rodziny lub osoby samotnie gospodarującej. Program przewiduje wsparcie w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności

Przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności	
Liczba świadczeń	3.770
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	1.304
	692
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	1.277
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 1.305.145 zł Środki własne 363.222 zł
Średnia wysokość zasiłku	442,54 zł

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Liczba dzieci, którym przyznano decyzją świadczenie	437
Liczba punktów organizujących dożywianie, w tym:	
Liczba przedszkoli publicznych	22
Liczba przedszkoli niepublicznych	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1
Liczba szkół podstawowych publicznych	15
Liczba szkół podstawowych niepublicznych	2
Punkty poza Tarnowem*	2
Świadczenie pieniężne – zasiłek celowy na zakup obiadów, w tym:	
Dla dzieci uczęszczających do przedszkoli	175
Dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	289
Koszt realizacji pomocy w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Ogółem, w tym:	152.208 zł
Dotacja z budżetu państwa	118.217 zł
Środki własne GMT	33.991 zł

*Niepubliczne Przedszkole „Pod Kasztanami” w Zbylitowskiej Górze, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Zawichoście.

Pomoc dla osób dorosłych w formie gorącego posiłku

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przestankami obiektywnymi (bezdomy, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogą go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy był Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Gorący posiłek dla osób dorosłych	
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	18
Liczba wydanych posiłków	1.005
Koszt realizacji pomocy w formie gorącego posiłku dla osób dorosłych	
Ogółem, w tym:	5.024 zł
Środki własne GMT	1.974 zł

Pomoc rzeczowa w formie opału z przywozem do domu

W 2022 r. zadanie nie było realizowane.

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano osobom, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego. W ramach pomocy społecznej ośrodki opłacały składki zdrowotne klientom pobierającym zasiłek stały lub też realizujących kontrakt socjalny i podejmujących aktywność w centrum integracji społecznej.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	
Łączna liczba osób, którym opłacano składki, w tym:	591
Kontrakty socjalne	59
Osoby pobierające zasiłki stałe	532
Łączna kwota wydatkowana na finansowanie składek	324.474 zł

Udzielanie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyznanie pobytu w ośrodku wsparcia wymaga podpisania kontraktu socjalnego. Pobyt w nim jest odpłatny. Łączna liczba osób, którym udzielono schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” wynosi 98 osób. Kwota wydatkowana na pokrycie kosztów wyniosła 699.173 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu odbywało się w sposób ustalony przez Gminę Miasta Tarnowa - w drodze uchwały nr LIX/725/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu osobom zmarłym na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2022 r. sprawiono pogrzeb 24 osobom nie posiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Zorganizowano również pochówek dzieci martwo urodzonych.

Sprawienie pogrzebu	
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	24
Kwota wydatkowana na ten cel	83.090 zł
Kwota wydatkowana na pochówek dzieci martwo urodzonych	3.140,74 zł

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych rozpoczęło realizację zadania, którego rezultatem było wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	
Liczba osób, którym wydano decyzję	321

Liczba wydanych decyzji	442
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 55.000 zł

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Wśród form wsparcia pozamaterialnego wymienić należy poradnictwo specjalistyczne i interwencję kryzysową, które obejmowały:

- wsparcie rodzin niepełnych i wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez szeroko dostępną informację, poradnictwo specjalistyczne w sytuacji zdarzeń losowych,
- poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych, psychologa, pedagoga, prawnika - zarówno na terenie Centrum, telefonicznie jak i w środowisku zamieszkania potrzebujących tej formy pomocy rodzin,
- przeciwdziałanie bezrobociu wśród wnioskodawców CUS, poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-doradcze, upowszechnianie ofert pracy, informowanie o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- pomoc rodzinom zagrożonym różnymi rodzajami patologii społecznej i przestępczości,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia psychologicznego dla osób doznających przemocy w rodzinie i rodzin w kryzysie,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i psychoedukacja dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stałe informowanie o prawach i uprawnieniach oraz organizacjach świadczących pomoc dla rodzin korzystających z pomocy, w tym dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia pedagogicznego dla rodziców w celu rozpoznawania indywidualnych problemów i potrzeb ich dzieci oraz dostarczanie wiedzy rodzicom na temat procesu wychowawczego dzieci,
- informowanie o Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej,
- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześpięstwem w Tarnowie,
- zapewnienie pomocy i wsparcia klientom Centrum w szczególności w ramach grup wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób korzystających ze wsparcia Centrum,
- opracowywanie scenariuszy i prowadzenie warsztatów dla osób i rodzin korzystających ze wsparcia CUS.

Wydawanie skierowań do domów pomocy społecznej i środowiskowych domów samopomocy

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Natomiast decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom.

W 2022 r. Centrum wydało łącznie 89 skierowań do domów pomocy społecznej, w tym 78 do DPS zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa wraz z ustaleniem odpłatności za pobyt w tych domach oraz 11 do DPS na terenie innych powiatów. Łączna liczba wydanych skierowań do tarnowskich środowiskowych domów samopomocy wyniosła 129. Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych skierowań do poszczególnych placówek.

Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie miasta Tarnowa	
do DPS ul. Szpitalna 53	49
do DPS ul. Czarna Droga 48	27
do DPS ul. Robotnicza 4	2
Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów	
osoby, które złożyły wniosek o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej poza Tarnowem i zobowiązały się do ponoszenia pełnego kosztu pobytu	1
osoby skierowane do DPS poza Tarnowem z uwagi na postanowienie Sądu lub konieczność umieszczenia w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	10
Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy na terenie miasta Tarnowa	
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29 a - typ A	28
do ŚDS im. Św. Kingi Al. Matki Bożej Fatimskiej 6 - typ B	66
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29 a - typ C	35

Odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. W przypadku osób skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. przysługuje dotacja z budżetu państwa przyznawana na dofinansowanie kosztów pobytu tych osób.

Gmina Miasta Tarnowa ponosiła koszty odpłatności, za pobyt mieszkańców Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. W 2022 r. była to kwota 4.108.666,90 zł. łączna liczba mieszkańców Tarnowa, za których ponoszono odpłatność w 2022 r. wyniosła 114 osób, w tym za 100 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych. W przypadku 6 osób nie ponoszono opłat za pobyt, ponieważ koszty ich utrzymania w pełnej wysokości pokrywał sam mieszkaniec i rodzina.

Dział Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej realizował w 2022 r. następujące projekty:

- 1) „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych” – skierowany do rodzin z małoletnimi dziećmi przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 79 rodzin; koszt projektu wyniósł 272.919 zł, w tym 262.319 zł z budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz 10.600 zł z Funduszu Pracy,
- 2) Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa” – dla rodziców niewydolnych wychowawczo, zagrożonych problemem przemocy w rodzinie, zainteresowanych tematem wychowywania bez użycia przemocy; w 2022 r. odbył się cykl warsztatów, obejmujący 7 dwugodzinnych spotkań,

- 3) „Trening budżetowy” – skierowany do klientów CUS; w 2022 r. odbył się cykl zajęć, obejmujący 4 dwugodzinne spotkania,
- 4) „Grupa wsparcia dla rodziców” – skierowany do rodziców zainteresowanych wprowadzeniem zmian w swoich relacjach z dziećmi; w 2022 r. odbyło się 6 spotkań grupy wsparcia, spotkania trwały po 2 godziny i zazwyczaj odbywały się w odstępach dwutygodniowych,
- 5) „Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie” – odbiorcami były osoby mieszkające na terenie miasta Tarnowa, które w przeszłości lub obecnie doświadczają przemocy w rodzinie; w 2022 r. odbyło się łącznie 10 spotkań grupy wsparcia,
- 6) „Zaczynam na nowo” – spotkania dla osób po rozwodach, rozstaniach, w trakcie separacji, po stracie osoby najbliższej zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa; odbyło się łącznie 10 spotkań grupy,
- 7) „Aktywni-mocni” – projekt socjalny dla 15 dzieci w wieku 2-18 lat z orzeczoną niepełnosprawnością wraz z jednym rodzicem/opiekunem, będących beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa; szczegółowy opis w rozdziale 5.7.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych, jest współpraca z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym (m.in. osoby prywatne, szkoły, organizacje pozarządowe), na rzecz osób pozostających w bardzo trudnych sytuacjach socjalno-bytowych. W 2022 r. w ramach tej współpracy pracownicy socjalni pośredniczyli w przekazaniu: odzieży, zabawek, artykułów papierniczych i przyborów szkolnych, artykułów żywnościowych, środków czystości, środków higienicznych i do pielęgnacji najmłodszych. łącznie dzięki „ludzkiej życzliwości” i wrażliwości dodatkową pomoc otrzymało 26 rodzin. W 2022 r. pracownicy socjalni sporządzili 96 pozytywnych opinii klientom CUS, zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów Integracji Społecznej. 93 osoby realizowało podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym, CUS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia). Wśród organizowanych i współorganizowanych z innymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi imprez, uroczystości oraz akcji wymienić należy:

- „Opłatek Maltański” - w dniu 13 grudnia 2022 r. odbyła się X edycja Opłatka Maltańskiego współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie, w Dworku Modrzewiowym przy Hotelu Cristal Park w Tarnowie-Mościcach dla 70 osób. Podczas uroczystej kolacji miały miejsce życzenia, łamanie się opłatkiem, wspólna Wigilia oraz występ uczniów z Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie.
- Corocznie organizowana „Akcja zima” - w okresie jesienno-zimowym, w czasie niskich temperatur i mrozów pracownicy socjalni monitorują miejsca na terenie miasta Tarnowa, w których mogą przebywać osoby bezdomne. W 2022 r. sześciokrotnie kontrolowano domki działkowe, altany.
- XI edycja Kampanii „Biała Wstążka” - kampania w mieście Tarnowie obchodzona była pod hasłem „Twoja Bierność Wspiera Przemoc”, a jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy wobec dziecka oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe. Uroczysta Inauguracja Kampanii odbyła się 29 listopada 2022 r. w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie przy obecności władz miasta Tarnowa, przedstawicieli Policji, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, przedstawicieli tarnowskich szkół oraz innych instytucji oświatowych, członków Zespołu

Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz instytucji, które na co dzień współpracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Inauguracja Kampanii połączona została z konferencją pn. „Strategie Pomocy dziecku doświadczającemu przemocy w rodzinie alkoholowej”. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Konferencji uczestniczyło łącznie 96 osób.

4.2 Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy między innymi w ramach prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres wykonywania prac społecznie użytecznych jest Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy i w czasie ich wykonywania zachowywały status osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne stwarzały warunki powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym, korzystającym z uwagi na trudną sytuację materialną ze świadczeń z pomocy społecznej. Osoby zaangażowane w wykonywanie prac społecznie użytecznych wykonywały prace na stanowisku opiekunki domowej, pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej oraz pracowników gospodarczych.

Usługi opiekuńcze, realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, realizowane były w środowisku zamieszkania klientów CUS i zabezpieczały podstawowe bieżące potrzeby osób wymagających pomocy oraz jednocześnie umożliwiały im pozostanie w swoim środowisku zamieszkania, bez konieczności wnioskowania o dom pomocy społecznej. Była to również bardzo dobra forma weryfikacji umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla osób je wykonujących. W 2022 r. prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych (PSU), świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów Centrum na 27 stanowiskach. W ramach przedmiotowych prac wsparciem objęto 31 środowisk. Ponadto skierowane osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego na 6 stanowiskach oraz jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na 2 stanowiskach. Łącznie skierowanych do wykonywania przedmiotowych prac było 35 osób (na 35 stanowisk), zgodnie z założeniami porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie a Centrum w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Prace społecznie użyteczne realizowane były przez klientów Centrum również na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Prace społecznie użyteczne realizowane w ramach wyżej wymienionych działań finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w kwocie 35.991,90 zł (40%), a ze środków Funduszu Pracy w kwocie 53.987,85 (60%). Łączna wydatkowana kwota wyniosła 89.979,75 zł.

Jak wynika z bieżącej obserwacji z każdym rokiem wzrasta zapotrzebowanie na opiekunki domowe, kierowane w środowiska objęte pomocą Centrum w ramach prac społecznie użytecznych. Natomiast, utrzymuje się niskie zainteresowanie wykonywaniem prac społecznie użytecznych przez klientów CUS, co może wiązać się z niskim wynagrodzeniem oraz brakiem uprawnień do bezpłatnych przejazdów

autobusami komunikacji miejskiej. Niskie zainteresowanie wykonywaniem powyższych prac może mieć także związek z potencjalnie alternatywnymi źródłami dochodów uzyskiwanymi przez klientów Centrum, o których nie informują pracowników socjalnych. Ewentualne ograniczenie wsparcia ze strony Centrum nie jest tu czynnikiem motywującym. Główną natomiast korzyścią dla miasta z wdrożenia i rozwijania prac społecznie użytecznych jest przede wszystkim wykonywanie tych prac na rzecz społeczności lokalnej. Prowadzone działania, korzystnie wpływają na aktywizację osób bezrobotnych co było także zamiarem ustawodawcy oraz wzmacniają i wspierają osoby starsze i niepełnosprawne, tym samym zmniejszają potencjalne koszty pobytu tych osób w placówkach całodobowych.

4.3 Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało również zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn.zm.). Zgodnie z Poleceniem Wojewody Nr 13/2022/U z dnia 04.03.2022 r. z późn. zm. (dotyczyło okresu do 12 marca 2022 r.) oraz zgodnie z Poleceniem Wojewody Nr 12/2022/U/D z dnia 24 marca 2022 r. z późn. zm. (obowiązywało od 13 marca 2022 r.) w Tarnowie zabezpieczono w sumie 170 miejsc dla osób przybyłych na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r., wraz z zapewnieniem im niezbędnego wyżywienia. Miejsca pobytu zorganizowano w budynkach:

- przy ul. Św. Anny 1 - „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” – 100 miejsc,
- przy ul. Legionów 15 - Zespół Szkół Budowlanych – 6 miejsc,
- przy ul. Słowackiego 7 - Dom Studenta Akademii Nauk Stosowanych – 32 miejsca,
- przy ul. Piłsudskiego 32 - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 12 miejsc,
- przy ul. Mościckiego 27 - CKiW OHP w Tarnowie – 20 miejsc.

Od września 2022 r. miejsca pobytu dla osób przybyłych na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy zabezpieczały dwa punkty znajdujące się w budynku przy ul. Św. Anny 1 - „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” oraz w budynku przy ul. Piłsudskiego 32 - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Ogółem w budynku „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” przy ul. św. Anny 1 - od dnia 1 marca 2022 r. – przebywało 516 obywateli z Ukrainy (dane na dzień 31.12.2022 r.). Do dnia 30 września 2022 r. prowadzenie tego punktu należało do zadań Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, a od dnia 1 października 2022 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa. Podsumowując w Gminie Miasta Tarnowa z miejsc noclegowych skorzystało 868 osób - według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. - wykorzystano 26 322 osobodni.

Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2022 roku pomagali osobom przebywającym na terenie miasta Tarnowa w procesie integracji społecznej i pomagali w procesie usamodzielniania. W wyniku tych działań zatrudnienie znalazło 32 osoby, 6 kobiet opiekowało się dziećmi przebywającymi w miejscu pobytu, 33 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym uczęszczało do placówek oświatowych na terenie miasta Tarnowa, 2 dzieci w wieku szkolnym przebywających na terenie Tarnowa realizowało naukę zdalną w szkołach w Ukrainie, 1 siedemnastolatek rozpoczął od października naukę w Akademii Nauk Stosowanych.

Realizacja zadań własnych gminy na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy

Środki z Funduszu Pomocy zostały wykorzystane na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na poniższe zadania przedstawione w tabelach.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży (przedszkolnych i szkolnych)	
Liczba świadczeń (posiłek + zasiłek celowy)	11.072
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	463
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 74.151,30 zł
Średni koszt posiłku w szkole	5,23 zł
Średni dzienny koszt wyżywienia w przedszkolu	4,39 zł

Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	16
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	4
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 8.061,53 zł
Średnia wysokość świadczenia	503,85 zł

Jednorazowe świadczenie pieniężne	
Liczba świadczeń	1.995
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	1.995
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 598.500 zł
Średnia wysokość świadczenia	300 zł

Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	58
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	22
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 32.306,30 zł
Średnia wysokość świadczenia	557 zł

Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	23
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	22
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 3.060 zł
Średnia wysokość świadczenia	133,04 zł

Dodatkowo 45 obywatelom Ukrainy udzielona została bezpłatna pomoc psychologiczna, której koszt wyniósł 8.565,46 zł. Środki te również były pozyskane z Funduszu Pomocy.

Pracownicy socjalni wydali 37 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do CIS i TCIS w celu odbycia stażu zawodowego.

Wsparciem przez asystenta rodziny objęta została 1 rodzina, dodatkowo 1 rodzinie przydzielony został asystent w 2022 r., natomiast rodzina ta wsparciem asystenta została objęta w 2023 r.

Wydano 192 skierowania dla 454 osób w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

Prowadzenie punktu z artykułami dla obywateli Ukrainy

W 2022 r., w związku z zaistniałą sytuacją geopolityczną oraz działaniami zbrojnymi na terytorium Ukrainy, wobec licznych migracji obywateli tego kraju do Polski, wprowadzono szereg działań pomocowych. M. in. utworzono Punkt z artykułami dla obywateli Ukrainy, który prowadzony był przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie. Produkty w Punkcie pochodziły ze zbiorów oraz z darów przekazywanych przez mieszkańców Tarnowa i okolic, a także przez lokalne firmy. Zadanie realizowane było przez organizację na podstawie umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa, a całkowity koszt pokryty był ze środków dotacji w wysokości 8.300 zł.

Świadczenia rodzinne, rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze wypłacone obywatelom Ukrainy

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało wypłaty dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obywatele Ukrainy byli uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a także do świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Wydatki na ww. zadania przedstawia poniższa tabela.

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	
Liczba złożonych wniosków	238
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	1.438
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	166.866 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków	5
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	3
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	3.000 zł
Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków	8
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	30
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	28.998 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	6

Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	0
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	28.998 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	19
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	70
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	15.109 zł
Stypendia szkolne	
Liczba złożonych wniosków	34
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	15
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	8.706,06 zł

5 WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

5.1 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogły być przyznane również osobie, która wymagała pomocy innych osób, a rodzina lub wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogli takiej pomocy zapewnić. Usługi obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Stanowiły ważny element wsparcia udzielanego mieszkańcom miasta. Dzięki tej pomocy wiele osób mimo podeszłego wieku, osamotnienia, chorób i wynikających z nich dysfunkcji, mogło nadal mieszkać w swoim domu, miejscu uznanym za spokojne i bezpieczne. W 2022 r. świadczenie w formie usług opiekuńczych realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa. W okresie zagrożenia epidemiologicznego usługi były realizowane z zachowaniem reżimu sanitarnego. Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2022 r. objętych zostało 460 osób, wypracowano 145.684 godziny wsparcia, w tym 22 godziny dla osób przebywających na kwarantannie lub u których stwierdzono COVID-19. Na realizację usług wydatkowano 3.575.838,86 zł z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała również pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2022 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez podmiot EDU-IT Augustyn, Pieprzycki Spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów. Pomocą w tej formie objętych zostało 8 osób, wyświadczone 4.207,5 godzin pomocy. Na realizację usług wydatkowano 158.159,94 zł.

5.2 Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65 roku życia, zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. W ramach uczestnictwa w Programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora - hologram naklepany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. W 2022 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 450 osób, a od początku programu wydano 4.704 karty.

5.3 Korpus Wsparcia Seniorów

Centrum realizowało program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i powyżej z terenu Gminy Miasta Tarnowa, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia a także poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Program został podzielony na dwa moduły. Moduł I zakładał uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi oraz m.in. udzielenie wsparcia w czynnościach dnia codziennego. Natomiast w ramach Modułu II seniorom w wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”. Opaska była połączona z usługą operatora pomocy - w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiało połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji było to zapewnienie wsparcia emocjonalnego przez telefon, prośba o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), prośba o interwencję pracownika centrum usług społecznych lub wezwanie służb ratunkowych.

W ramach Modułu I ze wsparcia wolontariuszy skorzystało 4 seniorów, co mogło być spowodowane rosnącym wskaźnikiem wyszczepienia mieszkańców oraz poziomem ich uodpornienia dzięki czemu ilość zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w kolejnych miesiącach roku zaczęła wykazywać tendencję spadkową. Seniorzy czynności dnia codziennego starali się wykonywać sami, czy też z pomocą swoich bliskich, jak również nie towarzyszył im już tak ogromny strach związany z możliwością zakażenia wirusem SARS-CoV-2, przez co nie zgłaszali chęci pomocy w rozmiarach, jakie potrzebne były w trakcie trwania stanu epidemii. Ponadto osoby chcące bezinteresownie pomagać innym, niosące pomoc w czasie trwania stanu epidemii, w dużej mierze przeniosły obszar swego zaangażowania w niesienie pomocy mieszkańcom Ukrainy, zarówno szukającym schronienia na terenie naszego kraju jak i pozostałym w swojej ojczyźnie. W ramach Modułu I zostało podpisane 6 porozumień wolontariackich, natomiast Moduł II cieszył się dużym zainteresowaniem - wsparcie uzyskało 63 osoby w wieku 65 lat i więcej. Program był finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Wysokość środków wydatkowanych na realizację Programu wyniosła 68.232,06 zł.

5.4 Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych

327 osób starszych o niskich dochodach, chorych i niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej otrzymało paczki żywnościowe, dzięki czemu mogły zaoszczędzić środki finansowe i przeznaczyć je na inne cele, w tym zakup leków czy zapłatę zaległych rachunków za media. Żywność była sprowadzana z Banku Żywności w Krakowie. Akcja miała na celu poprawić warunki życiowe tych osób. Zadanie realizował Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie w okresie 11.04.2022 r. – 09.07.2022 r.

5.5 Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

Na terenie Tarnowa funkcjonowało pięć Centrów Aktywności Senioralnej, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta. Centra prowadzone były na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez podmioty wyłonione w ramach otwartych konkursów ofert: Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie, Stowarzyszenie Medycyna Polska, Stowarzyszenie SIEMACHA, Stowarzyszenie KANON. Celem Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej jest podtrzymanie aktywności społecznej jak i podnoszenie sprawności fizycznej osób powyżej 55 roku życia. MCAS oferowały dla uczestników m.in. zajęcia mające na celu poprawę sprawności intelektualnej, poprawę sprawności fizycznej (zumba, pilates, zajęcia fitness, basen, tai-chi, nordicwalking, spacerzy rekreacyjne, taniec), spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia artystyczne, imprezy okolicznościowe, potańcówki, wyjazdy integracyjne, krajoznawcze, pielgrzymki, wyjścia do kina i teatru, muzeum, na wystawę. Seniorzy mieli także możliwość zdobycia informacji, jak zadbać o swoje zdrowie poprzez uczestnictwo w wykładach z możliwością porad i indywidualnych konsultacji. Powstała też grupa wolontariuszy, którzy aktywnie działają na rzecz lokalnej społeczności. W zajęciach uczestniczyło prawie 750 osób. Kwota dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w ramach Budżetu Obywatelskiego wyniosła 450.000 zł.

5.6 Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej

Oprócz klubów seniora działających w ramach Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej na terenie miasta funkcjonował dodatkowo Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej, który prowadzony był przez Fundację Auxilium w ramach zadania dofinansowanego z budżetu miasta Tarnowa. Z zajęć organizowanych w ramach Klubu korzystały osoby powyżej 55. roku życia. Celem projektu była aktywizacja osób w wieku emerytalnym, ich integracja, zaspakajanie potrzeb intelektualnych, rozwijanie zainteresowań, przeciwdziałanie osamotnieniu, zagospodarowanie wolnego czasu. Seniorzy uczestniczyli też w dwóch wyjazdach rekreacyjno-turystycznych. Zadanie realizowane było na zlecenie GMT w okresie 21.03.2022 r. – 17.06.2022 r. oraz 21.09.2022 r. – 19.12.2022 r. Łącznie z oferty klubu skorzystało 59 osób.

5.7 Klub Senior+

W 2022 r. Gmina Miasta Tarnowa wystąpiła i otrzymała od Wojewody Małopolskiego środki finansowe w formie dotacji celowej w ramach programu wieloletniego „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2022, na zadanie pn. „Utworzenie Klubu Senior+ w Tarnowie, obejmujące remont i adaptację pomieszczeń oraz zakup wyposażenia”. Zakres rzeczowy zadania obejmował wykonanie prac adaptacyjnych na parterze budynku zlokalizowanego w Tarnowie przy ul. Gumniska 25. W pomieszczeniach utworzono Klub „Senior+”, którego zadaniem jest zapewnienie wsparcia 27 seniorom (powyżej 60 roku życia, nieaktywnym zawodowo) poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, oferty kulturalnej, rekreacyjnej. Zadaniem Klubu

jest także motywowanie seniorów do realizacji działań samopomocowych, tzn. wzajemnych działań realizowanych przez członków klubu na rzecz innych członków klubu oraz do realizacji działań wolontariackich na rzecz swoich lokalnych środowisk. Całkowity koszt realizacji zadania w 2022 r. wyniósł 197.695 zł, w tym ze środków dotacji budżetu państwa 158.156 zł, natomiast ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa 39.539 zł. Klub rozpoczął swoje funkcjonowanie od 1 stycznia 2023 r.

5.8 Zadania w ramach Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ukierunkowana jest na umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym. Realizowana jest głównie poprzez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wypracowanie umiejętności samodzielnego pełnienia ról społecznych. Jako podstawowe formy aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej i zawodowej należy wskazać uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i w warsztatach terapii zajęciowej. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej, Centrum udzielało pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym (posiadającym aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności) ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2022 r. rozdysponowano kwotę 6.122.359 zł na realizację zadań powiatu, które mogły być dofinansowane ze środków PFRON.

Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Przysługiwało osobom fizycznym, niepełnosprawnym, dzieciom i dorosłym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności oraz ich opiekunom. O dofinansowanie ubiegało się 655 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. Informację o przyznaniu dofinansowania otrzymało 616 osób na łączną kwotę 781.129 zł, natomiast ze względu na rezygnację części osób z uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dofinansowanie wypłacono 548 osobom w kwocie 696.210 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osobom niepełnosprawnym

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. W 2022 r. złożono 16 wniosków na kwotę 138.220 zł. Ich realizacja nastąpiła w 2022 r., z czego odbyło się 12 wydarzeń, w których łącznie wzięło udział 645 osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 47.257 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne – dorośli i dzieci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Dofinansowanie dotyczyło zakupu sprzętu/urządzeń, które umożliwią rehabilitację w warunkach domowych. O dofinansowanie ubiegały się 32 osoby, zawarto 31 umów z wnioskodawcami, wypłacono łącznie 64.987 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na

wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. W 2022 r. złożono łącznie 2.007 wniosków. Dofinansowanie otrzymały 933 osoby na łączną kwotę 1.364.841 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności i mające trudności w poruszaniu się. Złożono łącznie 103 wnioski. Wypłacono łącznie 94 dofinansowania na kwotę 479.000 zł, z tego:

- bariery architektoniczne: 36 osób na kwotę 346.291 zł,
- bariery w komunikowaniu się: 20 osób na kwotę 48.929 zł,
- bariery techniczne: 38 osób na kwotę 83.780 zł.

Dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa działalności WTZ

Na podstawie Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowane jest również zadanie dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej. Opis placówek znajduje się w rozdziale 8.14. W 2022 r. zasady dofinansowania WTZ przedstawiały się następująco: 90% kosztów działalności – ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a min. 10% kosztów działalności – ze środków miasta. Łącznie dla trzech działających w Tarnowie WTZ wypłacono ze środków PFRON kwotę 3.470.064 zł, a ze środków GMT606.334 zł. Na dofinansowanie udziału mieszkańców Tarnowa, będących uczestnikami WTZ w Woli Rzędzińskiej, Gmina Miasta Tarnowa przekazała kwotę 31.651 zł. Poniższa tabela przedstawia kwoty dofinansowania dla poszczególnych WTZ.

WTZ	Liczba uczestników	Wydatkowana kwota	
		Środki PFRON	Środki miasta
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej190	54	1.398.384 zł	376.147 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	35	906.360 zł	100.707 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	45	1.165.320 zł	129.480 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Piast” w Woli Rzędzińskiej	11	284.856 zł	31.651 zł

5.9 Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych

W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących

osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych.

Ponadto zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 2) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 3) monitorowanie działalności Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

5.10 Inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zrealizowało projekt socjalny dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym pn. „Aktywni-Mocni” w ramach dodatkowych działań mających na celu rozwój pomocy społecznej, współfinansowany ze środków budżetu państwa. W obszarze mającym na celu rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin zostały zrealizowane następujące działania:

- 1) dla rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych przeprowadzono 12 spotkań Grupy Wsparcia oraz zrealizowano zajęcia Tai-Chi z technikami oddechowymi i relaksacyjnymi oraz zajęcia ruchowe usprawniające i obniżające poziom stresu,
- 2) dla dzieci niepełnosprawnych zrealizowano zajęcia i zabawy integracyjne ze współudziałem psa terapeutycznego oraz przy udziale koni, a także zajęcia relaksacyjne i usprawniające w wodzie ze współudziałem instruktora wodnego,
- 3) natomiast wspólnie rodzice i dzieci wzięli udział w zajęciach kulinarnych z udziałem dietetyka, warsztatach teatralnych oraz zabawie integracyjnej prowadzonej przez animatorów.

Projekt przyniósł pozytywne efekty. Wszyscy uczestnicy zaznaczali dodatni wpływ w zakresie usprawnienia funkcjonowania organizmu, podkreślając takie efekty jak poprawa koncentracji, zmniejszenie agresywności, zwiększenie aktywności dziecka i poprawa nastroju. Wspólne zajęcia integracyjne były możliwością rozwoju emocjonalnego, budowania więzi społecznych, wymiany doświadczeń i spędzenia miłego czasu.

Dodatkowo w ramach działań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wykonano mapy tyflograficzne, tabliczki przydrzwiowe i oznakowania budynków Centrum, a także zakupiono urządzenia służące zapewnieniu dostępności: przenośnych pętli indukcyjnych, lup cyfrowych, krzeseł ewakuacyjnych, krzeseł (do holu) oraz uchwytów do kul inwalidzkich lub lasek.

Koszt realizacji wszystkich działań wyniósł 204.545,00 zł, w tym 163.565 zł z dotacji z budżetu państwa i 40.980 zł z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

6 WSPARCIE RODZINY

6.1 Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Centrum realizowało następujące świadczenia rodzinne:

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny	
Liczba złożonych wniosków ogółem	1.799
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	33.235
Wydatkowane środki ogółem, w tym:	4.626.937 zł
- na wypłatę świadczenia	3.799.360 zł
- tytułem kosztów obsługi	827.577 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1 roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości 1000 zł. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 189, wydatkowano 165.880 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Urlop wychowawczy przysługuje osobie uprawnionej nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego wyniosła 617, wydatkowane środki na wypłatę świadczenia to 237.225 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje osobie samotnej wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,

– powództwo u ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugie z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi 193 zł na każde dziecko (273 zł na dziecko niepełnosprawne), ale nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci (546 zł na dzieci niepełnosprawne). Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń wyniosła 2.394. Środki wydatkowane na wypłatę świadczenia to 462.754 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95 zł miesięcznie. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wyniosła 6.417. Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia: 595.209 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku wynosi 90 zł na dziecko do 5 lat lub 110 zł na dziecko od 5 - 24 lat. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wyniosła 2.910. Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia: 296.541 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek w wysokości 100 zł wypłacany jest raz w roku, na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń wyniosła 3.236. Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia to 175.941 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek wypłacany jest przez 10 miesięcy od września do czerwca w wysokości:

- 113 zł na zamieszkanie w miejscowości gdzie znajduje się szkoła ponadpodstawowa, artystyczna oraz podstawowa (tylko w wypadku dziecka niepełnosprawnego),
- 69 zł na dojazdy do szkoły ponadpodstawowej w tym także artystycznej.

Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 127 na kwotę 11.008 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga „becikowe” przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków ogółem	398
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	357
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	357.000 zł

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny i jest wypłacane w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków ogółem	168
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	1.837
Wydatkowane środki ogółem w tym:	1.719.751 zł
- na wypłatę świadczenia	1.714.951 zł
- tytułem kosztów obsługi	4.800 zł

6.2 Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Świadczeniami rodzinnymi są również świadczenia opiekuńcze takie jak:

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny otrzymują:

- dzieci niepełnosprawne,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby powyżej 75 roku życia,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia - z ustalonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	566
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	30.602
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	6.604.948 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	61
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	438
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	270.732 zł

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	172
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	5.472
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	11.534.471 zł

Obowiązujące od 18 kwietnia 2020 r. zmiany w tarczy antykryzysowej, spowodowały większy dostęp do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ponieważ obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej traktowane były jako utrata dochodu. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego uzależniona jest od minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia podlega corocznej waloryzacji. W 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną wynosiło 2.119 zł, natomiast

od 1 stycznia 2023 r. nastąpiła podwyżka świadczenia do kwoty 2.458 zł. Wydano 378 decyzji zmieniających kwotę przyznanego świadczenia.

6.3 Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Świadczenie wychowawcze 500+	
Liczba złożonych wniosków ogółem	5
Liczba uprawnionych dzieci	15.034
Liczba przyznanych świadczeń	77.985
Wydatkowane środki dotacji celowej z budżetu państwa ogółem, w tym:	38.828.790 zł
- na wypłatę świadczenia wychowawczego	38.702.306 zł
- tytułem kosztów obsługi świadczenia wychowawczego	126.484 zł

Od 1 stycznia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął obsługę wniosków o świadczenie wychowawcze. Aktualny okres świadczeniowy trwa do 31 maja 2023 r. Od 1 lutego 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął przyjmowanie wniosków o świadczenia wychowawcze 500+ na nowy okres świadczeniowy, który trwa od 1 czerwca 2023 r. do 31 maja 2024 r. wyłącznie w formie elektronicznej. Natomiast Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych kontynuuje realizację wypłat świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego.

6.4 Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów, tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- osobie do ukończenia 18 roku życia lub gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25 roku życia - powyżej 25 roku życia bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku okazało się bezskuteczne.

W związku ze zmianami w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przyjętymi w rozszerzonej tarczy antykryzysowej wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 800 zł do kwoty 900 zł netto na osobę w rodzinie. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę” który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie wówczas przysługuje w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota świadczeń

z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Liczba złożonych wniosków ogółem	514
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku do 18 roku życia	5.360
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 18 do 25 roku życia, uczące się w szkole lub szkole wyższej	1.009
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 25 roku życia, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały świadczenie	39
Wydatkowane środki ogółem. w tym:	2.843.386 zł
- na wypłatę świadczenia	2.757.959 zł
- tytułem kosztów obsługi funduszu alimentacyjnego	85.327 zł
Średnie wypłacone świadczenie	430 zł

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W celu usprawnienia procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych, należności powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, zlikwidowana została egzekucja administracyjna oraz przekazana w całości pod egzekucję sądową. Zmiany w Kodeksie karnym w zakresie przestępstwa nie alimentacji nałożyły na organy właściwe wierzyciela, obowiązek zawiadamiania prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę, której dług alimentacyjny stanowi równowartość co najmniej trzech należnych świadczeń okresowych. Biorąc pod uwagę powyższe w związku z przyznaniem prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności alimentów, tj. funduszu alimentacyjnego w 260 przypadkach wystąpiono z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy Kodeks karny. CUS, jako realizator ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podjął zintensyfikowane działania w celu wyegzekwowania należności od 704 dłużników alimentacyjnych. W 2022 r. na konto Gminy Miasta Tarnowa, dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości 1.853.557,88 zł.

W minionym roku na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a ww. ustawy wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami:

Wnioski kierowane do komornika sądowego	
Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	304
Wniosek o rozszerzenie egzekucji	15
Wniosek o ograniczenie egzekucji	55

W stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono niżej wymienione działania:

Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	91
wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny	293
przeprowadzono wywiady alimentacyjne	97
odebrano oświadczenia majątkowe - w niektórych przypadkach wywiad, pomimo podejmowanych prób nie powiódł się, gdyż dłużnicy nie przebywali pod wskazanym adresem, przebywali za granicą lub w Zakładzie Karnym	97
wysłano do dłużników alimentacyjnych informacje: o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami ww. należności oraz informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	239
przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	64
wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych	91
w przypadku dłużników odbywających karę pozbawienia wolności skierowano do Zakładu Karnego zapytania czy dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony odpłatnie, ewentualnie jaka jest możliwość zatrudnienia	59
w celu ustalenia miejsca pobytu wystąpiono: do Centralnej Ewidencji Ludności	95
oraz do Krajowego Rejestru Karnego	98
zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujący pracy	25
zwrócono się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	34
przekazano innym gminom informację o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych	138
prowadzono postępowania administracyjne w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych	52
przekazano szczegółowe informacje dot. dłużników alimentacyjnych na wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych skierowane przez Komisariaty Policji wraz z wymaganą dokumentacją	49
wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	21
wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji	10
wystosowano wniosek o zatrzymanie prawa jazdy	4

Na podstawie przepisów określonych w rozdziale 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmowane były działania wobec dłużników alimentacyjnych służące pozyskiwaniu informacji, które mają wpływ na skuteczność egzekucji oraz zmierzające do ściągnięcia należności wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej. Podejmowane w 2022 r. działania spowodowały, iż na konto Gminy Miasta Tarnowa dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych na kwotę: 1.853.557,88 zł, z tego na dochody budżetu państwa kwotę 1.479.295,36 zł, w tym: kapitał 546.337,29 zł, odsetki 932.905,27 zł, koszty upomnienia 52,80 zł.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę” zakładający, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, tj. kwoty 900 zł miesięcznie na osobę w rodzinie nie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie przysługiwało wówczas w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium. Wprowadzenie od 1 listopada 2020 r. zmian do ustawy jak również zwiększenie kryterium dochodowego nie wpłynęło na zwiększenie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na realizację zadania zleconego z administracji rządowej wraz z kosztami jego obsługi w 2022 r. wydatkowano kwotę: 2.843.286 zł, natomiast w roku 2020 wydatkowano kwotę: 3.229.187 zł. W porównaniu do 2021 r. kwota wypłaconych świadczeń w 2022 r. spadła o ok. 12%.

6.5 Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekunów

Świadczenie wypłacane jest w wysokości 620 zł. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Wypłacone świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki dla opiekuna	333	206.460 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	118	19.544 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	256	13.950 zł
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna		6.393 zł
Ogółem	939	232.397 zł

6.6 Realizacja z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu

Na podstawie ww. ustawy jest przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości 4.000 zł. Podstawowym warunkiem do przyznania świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia, zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub choroba zagrażającą życiu	
Liczba złożonych wniosków o świadczenie	14
Liczba przyznanych świadczeń	14
Kwota wydatkowana na świadczenia	56.000 zł
Koszty obsługi	1.731,94 zł

Na realizację świadczeń w 2022 r. wydatkowano 56.000 zł. Koszty obsługi świadczeń wyniosły 1.732 zł, natomiast w 2021 r. wypłacono świadczenia na kwotę: 36.000 zł, a koszty obsługi wyniosły 1.113 zł.

6.7 Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych

Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego - zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Na podstawie przepisów covidowych w 2022 r. była możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego za okres wstecz. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dla 75 osób dodatki mieszkaniowe przyznane za okres wsteczny w łącznej wysokości 44.151,87 zł. Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dodatki mieszkaniowe	
Liczba złożonych wniosków	3.764
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano wydatki mieszkaniowe	1.762
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	3.837
Wydatkowana kwota	6.755.352 zł
Minimalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	30,84 zł
Maksymalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	1.166,24 zł

W stosunku do 2021 r. w minionym roku zanotowano 11% wzrost liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych, równocześnie znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków mieszkaniowych tym samym zwiększyły się wydatki Gminy Miasta Tarnowa na ten cel o ok. 19 %.

6.8 Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne

Celem ustawy jest między innymi zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii.

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy. Stanowi częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną, był przyznawany osobom, które miały ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Dodatek energetyczny				
Gospodarstwo	Liczba złożonych wniosków	Liczba gospodarstw	Liczba przyznanych świadczeń	Wydatkowana kwota ogółem
Liczące 1 osobę		273	621	7.521,99
Liczące od 2 - 4 osób		314	748	12.558,92
Liczące co najmniej 5 osób		58	127	2.559,08
łącznie	140	645	1.496	23.092,76
Koszty obsługi dodatku energetycznego (2%)				452,80 zł

„Dodatek osłonowy”

Nowym zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, które realizuje Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych jest przyznanie i wypłata świadczenia - dodatku osłonowego. Jest to świadczenie pieniężne, które ma na celu zapewnić wsparcie finansowe osobom o niskich dochodach, a także uchronić ich przed ubóstwem energetycznym. Służy zapewnieniu wsparcia dla osób zamieszkujących i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko w pokryciu części kosztów energii, ale również powiązanych z nimi rosnących cen żywności. Wysokość dodatku osłonowego wynosi rocznie;

- 400,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 600,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 850,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1150,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Podwyższony dodatek osłonowy można otrzymać, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi tj.:

- 500,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 750,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2022 r. wpłynęło 10.196 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 9977 gospodarstw domowych. Na wypłatę dodatków osłonowych wydatkowano łączną kwotę: 5.177.134,87 zł z tego na świadczenia 5.076.675,47 oraz na koszty obsługi 100.459,40 zł.

„Dodatek węglowy”

Od sierpnia mieszkańcy miasta Tarnowa mogli składać wniosek o dodatek węglowy, czyli jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 3 tysięcy zł dla gospodarstw domowych. Dodatek węglowy przysługuje gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, tzw. koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. Takie źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków. W 2022 r. wpłynęło 3.447 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 2.440 gospodarstw domowych. Na wypłatę dodatków węglowych wydatkowano łączną kwotę: 7.466.400,00 zł z tego na świadczenia 7.320.000,00 zł oraz na koszty obsługi 146.400,00 zł.

„Dodatek dla gospodarstw domowych z tyt. wykorzystanie niektórych źródeł ciepła”

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła daje możliwość dofinansowania zakupu opału tj. peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy, gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Jednorazowe dodatki dla gospodarstw domowych wynoszą:

- 3 000 zł w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy;
- 1 000 zł - gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilany drewnem kawałkowym;
- 500 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG (Za gaz skroplony LPG rozumie się mieszaninę gazów: propanu i butanu. Możliwość uzyskania dodatku dla gazu skroplonego obejmuje wyłącznie gaz ze zbiornika gazu skroplonego LPG używanego dla celów grzewczych w kotle gazowym zasilanym tym gazem. Dodatkiem nie są

objęte w szczególności: gaz ziemny dystrybuowany siecią gazową (tzw. gaz sieciowy) oraz gaz LPG z tzw. butli gazowej.

- 2 000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Ww. dodatki przysługują pod warunkiem, że dane źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W 2022 r. wpłynęło 925 wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 458 gospodarstw domowych. Na wypłatę ww. dodatku wydatkowano łączną kwotę: 530.400,00 zł z tego na świadczenia 520.000,00 zł oraz na koszty obsługi 10.400,00 zł.

„Dodatek elektryczny”

Dodatek elektryczny przysługuje gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania jest pompa ciepła, podgrzewacz, nagrzewnica lub bojler zasilany energią elektryczną pochodzącą od dostawcy prądu. Dodatek nie przysługuje gospodarstwom, które czerpią własny prąd z mikro instalacji fotowoltaicznych.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Na przełomie 2022 r. i 2023 r. wpłynęło 161 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego.

Refundacja podatku VAT

Od 1 lutego 2023 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie osoby będące odbiorcami paliw gazowych i wykorzystujące gaz ziemny jako główne źródło ogrzewania mieszkania, domu będą mogły otrzymać refundację podatku VAT. Kwota zwrotu będzie wypłacana na podstawie opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Warunki jakie należy spełnić aby uzyskać refundację:

- głównym źródłem ogrzewania mieszkania, domu jest kocioł na paliwa gazowe zasilane gazem ziemnym,
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB w terminie do dnia 21 grudnia 2022 r.

Wpis do CEEB po 21 grudnia 2022 r. jest możliwy, ale tylko w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB. Przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. W przypadku wniosków złożonych od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. obowiązuje dochód z 2021 r. W przypadku wniosków złożonych od 1 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. dochód z 2022 r.

Program „Czyste Powietrze”

Od 1 października 2020 r. Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych, na podstawie art. 411 ust. 10g - 10s ustawy - Prawo ochrony środowiska, wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2022 r. wydano łącznie 101 zaświadczeń z tego jednoosobowe 16 zaświadczeń oraz wieloosobowe 85 zaświadczeń.

„Stypendia i zasiłki szkolne”

W 2022 roku wnioski o stypendia szkolne o charakterze socjalnym oraz zasiłki szkolne wypłacane były przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń mieszkający na terenie Miasta Tarnowa znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie tj. dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może przekraczać 600 zł na osobę w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia lub wniosek dyrektora szkoły. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym Dyrektor Centrum może również przyznać z urzędu. Poniżej rozliczenie wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym:

Stypendia i zasiłki szkolne	
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2021/2022	211
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2022/2023	263
Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w 2022 r.	13
Wydatkowana kwota ogólnie	198.315,20 zł
Wypłacone stypendium szkolne	192.735,20 zł
Wypłacony zasiłek szkolny	5.580 zł

6.9 Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół realizował zadania określone w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na 2022 rok”. Celem głównym programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach programu działania obejmowały cztery obszary:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto zespół miał za zadanie diagnozować problem przemocy w rodzinach oraz koordynować działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- nadzór realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na 2022 rok”,
- prowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami miasta,

- konsultacja indywidualnych przypadków zgłaszanych przez grupy robocze - pomoc w diagnozie, budowaniu planu pomocy,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

W 2022 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do przewodniczącego zespołu wpłynęło łącznie 245 Niebieskich Kart, w tym 36 założonych przez pracowników socjalnych oraz 209 założonych przez inne instytucje. Łącznie w 2022 r. prowadzono 338 procedur „Niebieskie Karty” (na jednego pracownika przypadało około 68 procedur). Procedurą „Niebieskiej Karty” objętych było 306 rodzin. W ramach prowadzonej procedury odbyły się 472 spotkania grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy zakres kierowanej pomocy.

Zespół Interdyscyplinarny	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	306
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem, w tym:	692
kobiety	308
mężczyźni	80
dzieci	304
Grupy robocze	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu	306
Liczba osób objętych pomocą Zespołu ogółem, w tym:	692
kobiety	308
mężczyźni	80
dzieci	304
Poradnictwo i wsparcie psychologiczne	
Liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem psychologicznym	32

Na terenie miasta Tarnowa istnieje dobrze rozwinięta sieć instytucji oferujących wsparcie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Osoby te mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, np. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, a także innych instytucjach, jak Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna, czy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. W Tarnowie funkcjonują również instytucje pozarządowe działające na rzecz osób uwięzionych w przemoc, np. Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej. Instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe podejmują szereg wspólnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jedną z nich, organizowaną cyklicznie, jest kampania społeczna „Biała Wstążka”. Dzięki niej mieszkańcy Tarnowa zostali uwrażliwieni na zjawisko przemocy w rodzinie oraz jego psychospołeczne skutki. Co roku organizatorzy starają się dotrzeć do innych kategorii

mieszkańców (kobiet, dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych, mężczyzn) w celu zapoznania ich z dostępną w mieście ofertą pomocową dla rodzin uwikłanych w przemoc. Mieszkańcy zaopatrzeni zostali w wiedzę nt. kompetencji instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zostali poinformowani o tym, jakie działania można podjąć w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie bądź będąc świadkiem jej przemocy.

Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy w rodzinie wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Praca w formule interdyscyplinarnych grup roboczych pozwala dokonać pogłębionej diagnozy rodziny uwikłanej w przemoc oraz zaplanować skuteczną pomoc. Osoby pracujące w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kompetencje, biorąc regularnie udział w szkoleniach i konferencjach. Dzięki temu świadczone wsparcie oraz usługi są coraz bardziej profesjonalne i odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnej.

6.10 Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej

Działania z zakresu wspierania rodziny, kierowane były zarówno do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i do rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci. Działaniami tymi objęte były również dzieci kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniano wsparcie, które polegało w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami. W celu osiągnięcia poprawy sytuacji rodziny bardzo ważne było, aby wspieranie rodziny prowadzone było za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Dodatkowo Centrum nadal podejmowało działania w celu pozyskania rodzin wspierających.

Wsparcie asystenta rodziny

Asystenci rodziny w swojej pracy skupiali się szczególnie na poprawie funkcjonowania rodziny i jej członków w trzech podstawowych aspektach życia: prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, podnoszeniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Asystenci obejmowali wsparciem rodziny wieloprotymowe, rodziny

biologiczne dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, rodziny z problemem niepełnosprawności, szczególnie wychowujące dziecko niepełnosprawne. Dla rodzin z terenu miasta Tarnowa przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oraz w ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” CUS w 2022 r. zatrudnił 5 asystentów rodziny. Asystenci rodziny współpracowali z 82 rodzinami (w tym z 79 rodzinami na wniosek pracownika socjalnego, a z 3 na wniosek rodziny z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”), w których wychowywało się łącznie 189 dzieci. Do pracy z asystentem rodziny Sąd zobowiązał 20 rodzin. Pięciu zatrudnionych asystentów monitorowało w 2022 r. sytuację 8 rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę. Praca z rodziną była prowadzona także w formie:

- konsultacji o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie prawidłowego wychowywania i opieki nad dzieckiem czy gospodarowania budżetem;
- poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego);
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych (przyznawanych w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej);
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, w ramach „Grupy wsparcia dla rodziców” mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,;
- Organizowanie dla osób zajęć edukacyjnych w ramach: Warsztatów edukacyjnych dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”, „Treningu budżetowego”.

CUS dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny, w szczególności rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, prowadził projekt socjalny „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”. Dzięki podjęciu współpracy przez rodziny z asystentem rodziny nastąpiła częściowa poprawa funkcjonowania rodzin lub utrzymanie na tym samym poziomie, głównie w zakresach kompetencji rodzicielskich, umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego czy umiejętności społecznego funkcjonowania.

Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Głównym założeniem ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest prowadzenie pracy z rodziną biologiczną, której rezultatem będzie osiągnięcie celu polegającego na tym, iż coraz mniej dzieci trafiałyby do systemu pieczy zastępczej.

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych, jest współpraca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zmierzająca do powrotu dziecka pod bezpośrednią opiekę rodzica/rodziców poprzez:

- wspólne ustalanie planu pomocy, w tym w oparciu o kontrakt socjalny,
- kierowanie do uczestnictwa w warsztatach zwiększających kompetencje rodzicielskie,
- motywowanie do utrzymywania kontaktów z dzieckiem i pozytywnych relacji,
- wnioskowanie o asystenta rodziny,
- uczestnictwo w okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy,
- systematyczne sporządzanie informacji o współpracy rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy na wniosek PCPR, OPS, Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, DPZ oraz Sądu.

W 2022 r. pracownicy socjalni współpracowali ze 100 rodzinami biologicznymi i sporządzili 239 informacji do ww. instytucji.

Asystent rodziny wspierający rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym

Do zadań CUS wynikających z cytowanej ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, należy również pomoc i wsparcie asystenta rodziny. Rodziny w których na świat przychodzi niepełnosprawne dziecko często nie mogą sobie poradzić z towarzyszącymi im wówczas emocjami. Asystent pomaga w zrozumieniu sytuacji życiowej, pokonaniu barier oraz w kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań niezbędnych w złożonych sytuacjach życiowych. Wykonywana przez asystenta praca była adekwatna do zgłaszanych potrzeb, a wszystkie rodziny na rzecz których świadczone było wsparcie w formie asystentury były objęte szczególną troską. Kierowana pomoc dostosowana była do oczekiwań wszystkich członków rodziny. Do szczegółowych zadań asystent rodziny należy:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne - dawanie wspierających komunikatów, okazywanie akceptacji, empatii, tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej z elementami poradnictwa psychologicznego oraz elementami interwencji kryzysowej,
- wsparcie informacyjne - dostarczenie informacji o ofertach wsparcia i pomocy rodzinie dostępnych w miejscu zamieszkania, z uwzględnieniem poradnictwa małżeńskiego i wychowawczego,
- wsparcie instrumentalne - organizowanie działań samopomocowych, występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) celem umożliwienia skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia,
- wsparcie wartościujące - wskazywanie zasobów indywidualnych, rodzinnych, wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych i międzypokoleniowych,
- koordynacja wsparcia - opracowywanie indywidualnego katalogu wsparcia oraz pomoc w jego realizacji, we współpracy z innymi służbami społecznymi,
- towarzyszenie instrumentalne i emocjonalne - asystowanie w sytuacjach dnia codziennego, w czasie wizyt w instytucjach, w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji trudnych,
- pedagogizacja rodziców - dostarczanie wiedzy na temat procesu wychowawczego, celem wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów wychowawczych,
- monitorowanie postępów - wsparcie w utrzymaniu zmian,
- działania zaradcze - pomoc w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu.

Do realizacji tego zadania CUS, asystenci rodziny zatrudnieni w CUS objęli wsparciem 3 rodziny w których wychowywało się dziecko z nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

6.11 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Wg stanu na 31 grudnia 2022 r. na terenie Miasta funkcjonowało 77 rodzin zastępczych (w tym 43 rodziny spokrewnione, 28 rodzin niezawodowych i 6 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 114 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 54 w rodzinach spokrewnionych, 40 w rodzinach niezawodowych i 20 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2022 r. liczba rodzin wyglądała następująco: ogółem funkcjonowały 92 rodziny zastępcze (w tym 52 rodziny spokrewnione, 34 rodziny niezawodowe i 6 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 136 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 63 w rodzinach spokrewnionych, 48 w rodzinach niezawodowych i 25 w rodzinach zawodowych). W 2022 r. powstało 7 nowych spokrewnionych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 13 dzieci), 6 nowych niezawodowych rodzin zastępczych (w których

umieszczonych zostało 12 dzieci) oraz jedna rodzina niezawodowa została przekwalifikowana na rodzinę zawodową.

Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ORPZ) wspierali rodziny zastępcze dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb. Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu, jak najlepszych rezultatów rodziny mogły liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika. Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie Miasta mogła uzyskać potrzebną pomoc. Wsparciem objęte zostały 74 rodziny. Funkcjonujące rodziny mogły uczestniczyć w cyklicznych szkoleniach, których celem było przede wszystkim wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych, jak i integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa. ORPZ objął również wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową oraz wsparcie niefinansowe. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych.

ORPZ w 2022 r. przeprowadził szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze. W sumie udział w szkoleniu wzięło 11 osób. Kandydaci byli szkoleni autorskim programem pn. „Serce na zastępstwo” napisanym i opracowanym przez pracowników ORPZ w Tarnowie. Program ten na okres 5 lat został zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2018 r. decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych była na bieżąco monitorowana. Praca ukierunkowana była, jeżeli to możliwe na powrót dziecka do rodzica biologicznego. Natomiast kiedy nie było takiej możliwości na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do przysposobienia. Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z kuratorami oraz asystentami rodziny, aby jak najskuteczniej pracować na rzecz dzieci i młodzieży. Monitorowano sytuację szkolną i przedszkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania ze szkół i przedszkoli. Dokonano 199 ocen sytuacji 86 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie. Ponadto, dokonano 35 ocen 33 rodzin zastępczych. Do Ośrodka Adopcyjnego w Tarnowie zgłoszono 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz sporządzono 9 wniosków do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obligatoryjne. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz jednorazowy dodatek na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Rodziny zastępcze, które wnioskowały o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki otrzymały ją. Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze zawodowe, zgodnie z zapisami zawartymi w umowie, skorzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu. Wszystkie wnioskujące w 2022 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w czasie kiedy przysługiwał im urlop

wypoczynkowy w wymiarze 30 dni, opiekę nad dziećmi przejmowały inne rodziny. Pomoc w tym zakresie otrzymały 4 rodziny zastępcze i 8 wychowanków. Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wnioski o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie były to 4 rodziny.

6.12 Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej

W 2022 r. ORPZ zrealizował 10 projektów skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz 1 projekt promujący rodzicielstwo zastępcze, który będzie kontynuowany w 2023 r. Szczegóły zostały przedstawione w tabeli.

Nazwa projektu	Działania
„Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa	Zajęcia warsztatowe dla rodzin zastępczych połączone z grupą wsparcia realizowane w okresie od maja do grudnia 2022 r. Liczba uczestników: 19
„Rodzina za zastępstwo - Serce na zawsze” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze wśród mieszkańców Miasta Tarnowa	W ramach kampanii społecznej w 2022 r. zorganizowana została wystawa zdjęć tarnowskich rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci. W tym celu do współpracy zostały zaproszone tarnowskie rodziny zastępcze wraz ze swoimi wychowankami. Realizacji zdjęć podjął się znany tarnowski fotograf Artur Gawle. Wystawa była dostępna dla wszystkich mieszkańców Miasta w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie. Ogłoszono i rozstrzygnięto konkurs dla funkcjonujących rodzin zastępczych pn. „Zwykły dzień Niezwykłych ludzi”, a także konkurs skierowany do uczniów tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych pn. "Rodzina na zastępstwo, serce na zawsze". Dodatkowo informacja dotycząca poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych została umieszczona na autobusie komunikacji miejskiej w Tarnowie. Informacja dotycząca realizowanej kampanii udostępniona została na profilu społecznościowym Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Tarnowie, na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz w lokalnych mediach. Kampania została objęta honorowym patronatem: Rzecznika Praw Dziecka, Wojewody Małopolskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, patronatem medialnym przez TVP 3 Kraków, Radio RDN Małopolska oraz przez Niezależny Serwis Informacyjny KADR. W ramach realizacji projektu pozyskano dodatkowe środki z Fundacji Ernst & Young na realizację kampanii. Projekt realizowany w okresie od maja 2022 r. do maja 2023 r.

<p>„Ferie zimowe z Julianem” – projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii. Liczba uczestników: 15</p>
<p>„W poszukiwaniu zajęczka” - warsztaty wielkanocne dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Warsztaty artystyczne, podczas których uczestnicy wykonywali dekoracje wielkanocne ze styroduru. Liczba uczestników: 11</p>
<p>„Nie ma jak ... Wakacje” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji letnich. Liczba uczestników: 19</p>
<p>„Piknik na Słonecznym Wzgórzu” Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2022 – projekt dla rodzin zastępczych oraz ich wychowanków</p>	<p>Organizacja obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W trakcie spotkania zostały uhonorowane wyróżnieniami 4 rodziny zastępcze. Ponadto jednej z rodzin zawodowych wręczono nagrodę Polonia Minor, która jest wyróżnieniem samorządu województwa małopolskiego za wyjątkową działalność na rzecz małopolski. Podczas spotkania nagrodzono również rodziny biorące udział w konkursie „Zwykły dzień – Niezwykłych ludzi”. Spotkanie było również okazją do integracji rodzin zastępczych, a także zabawy, którą poprowadziła profesjonalna firma animacyjna, a adresowanej do najmłodszych uczestników spotkania integracyjnego. Udział wzięło 40 rodziców zastępczych oraz 76 dzieci.</p>
<p>„Podziel się czasem - bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych (rok szkolny 2022/2023)</p>	<p>Pomoc najbardziej potrzebującym małoletnim w nadrobieniu zaległości w nauce, bądź też mającymi problem z przyswajaniem wiedzy. Na stronie internetowej Centrum została zamieszczona informacja o poszukiwaniu wolontariuszy. Informacja taka została również umieszczona na profilu społecznościowym Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Tarnowie w mediach społecznościowych. Ponadto do szkół średnich w Tarnowie oraz do tarnowskich wyższych uczelni zostało przesłane pismo z informacją o naborze wolontariuszy. W okresie od stycznia do czerwca 2022 r. z pomocy wolontariuszy korzystało 6 małoletnich, a od września do grudnia 2022 r. 5 małoletnich.</p>
<p>„Zdrowy uśmiech małych dzieci” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Warsztaty stomatologiczne mające na celu przekazanie w ciekawy i atrakcyjny sposób wiedzy z zakresu higieny jamy ustnej. W tym celu Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej podjął współpracę z Firmą PB Dental, która zaprosiła uczestników projektu do swojej siedziby i na miejscu wyspecjalizowany personel przeprowadził zajęcia. Liczba uczestników: 12</p>

<p>„Kierunek samodzielność” – warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej</p>	<p>Warsztaty edukacyjne dla młodzieży rozpoczynającej proces usamodzielnienia oraz objętej już tym procesem, które miały na celu przekazanie informacji na temat przepisów prawnych dotyczących procesu usamodzielnienia oraz przekazania informacji na temat instytucji pomocowych funkcjonujących w Mieście.</p> <p>Liczba uczestników: 8</p>
<p>„Roztańczone Mikołajki” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Zabawa Mikołajkowa zorganizowana we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie. W realizację projektu zaangażowali się uczniowie szkoły, którzy wcielili się w rolę animatorów i zaproponowali uczestnikom sporo aktywności: zabawy muzyczno-ruchowe, konkursy, malowanie twarzy, dmuchanie balonów, puszczanie baniek. Do współpracy została również zaproszona Fundacja Potrafię Pomagać, która zaoferowała atrakcje w postaci ogromnej maskotki misia.</p> <p>Liczba uczestników: 29</p>
<p>„Świąteczny wianek” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych</p>	<p>Warsztaty dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Rodzin Zastępczych „Miejmy Siebie”. Zajęcia zostały przeprowadzone w siedzibie Stowarzyszenia. Uczestnicy spotkania pod okiem profesjonalnej florystki wykonali wianki świąteczne.</p> <p>Liczba uczestników: 13</p>

6.13 Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa, adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach Programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny - hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek, m.in. na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, czy w wystawach. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski, z którymi miasto zawarło umowy partnerskie. W 2022 r. z programem współpracowało 71 partnerów. Beneficjentami Programu zostało 861 rodzin (3.985 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2022 r. 149.158,50 zł. Z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 25.082 osoby z rodzin wielodzietnych, a w formie biletów okresowych - 3.166 osób. Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 5.244 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 40.724 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im.

Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 2.260 zł. łącznie w 2022 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 192.142,50 zł.

6.14 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny, umożliwiono przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci. W 2022 r. przyjęto 1.125 wniosków o Kartę Dużej Rodziny dla 2.109 osób. Na podstawie uchwały Nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r. rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie o Karcie Dużej Rodziny lub spełniające warunki posiadania tej karty mogą ubiegać się o zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części 50% opłat od każdego członka rodziny zamieszkałego na nieruchomości spełniającego te warunki. W 2022 r. z możliwości częściowego zwolnienia z opłaty skorzystało 14.565 osób, a kwota zwolnienia z tej opłaty wyniosła łącznie 1.713.397 zł.

6.15 Inne działania na rzecz rodzin

Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny

Projektem objęte zostały rodziny zastępcze oraz wychowujące się w nich dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej z uwzględnieniem osób z Ukrainy. Rodziny miały ułatwiony dostęp do specjalistów i skorzystały z darmowych wizyt. W ramach projektu odbyły się zajęcia sensoryczne, badania okulistyczne, usługi dentystyczne, porady psychologiczne oraz indywidualne zajęcia fizjoterapeutyczne. Zadanie realizowane było przez Fundację Zielona Przystań w okresie 01.09.2022 r. - 27.11.2022 r. i dofinansowane z budżetu miasta. Wsparciem objętych zostało 25 osób.

7 REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE

7.1 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego

Podejmowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2022 r. działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia swym zasięgiem łącznie objęły 1.249 osób - mieszkańców Tarnowa. CUS aktywnie wspierało realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych.

W 2022 r. na realizację programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze wydatkowano 117.018,10 zł, w tym 95.666,04 zł pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Pozostałe środki finansowe pochodziły z dotacji Województwa Małopolskiego w kwocie 17.093,14 zł (szczepienia przeciwko meningokokom) oraz dofinansowania z Małopolskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie w kwocie 4.268,92 zł (szczepienia przeciw grypie sezonowej). Równocześnie realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami była jedna organizacja pozarządowa i jedna spółdzielnia socjalna. W ramach współpracy realizowano 3 zadania polityki zdrowotnej, skierowane do dzieci i osób dorosłych. Na realizację tych zadań wydatkowano łącznie kwotę 114.931,46 zł, z czego 75.000 zł to środki z budżetu Gminy Miasta Tarnowa a 39.931,46 zł to środki finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa. Łączne środki

finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone na programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przez organizację pozarządową i spółdzielnię socjalną w 2022 r. wyniosły 170.666,04 zł.

W 2022 r. bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze objęto 916 osób, w tym 122 dzieci. Zadaniemi z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez organizacje pozarządowe objęto łącznie 333 osoby, w tym 168 dzieci. łącznie wszystkimi działaniami edukacyjnymi, prewencyjnymi i rehabilitacyjnymi objęto 1.249 osób. Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane szczegółowe odnoszące się do wszystkich zrealizowanych programów polityki zdrowotnej.

Programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze				
Lp.	Nazwa programu	Wykonawca	Liczba uczestników	Kwota wydatkowa w 2022 r. (w zł)
Programy polityki zdrowotnej skierowane do osób dorosłych				
1.	„Program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”	1. Artvimed-Chrobry Sp. z o.o., sp. k., 2. Krakovi Sp. z o.o., sp. k., 3. Centrum Zdrowia Kielce Sp. z o.o., 4. J. Janeczko Parens Centrum Leczenia Niepłodności, 5. Centrum Medyczne Macierzyństwo Sp. z o.o., sp. k. 6. PARENS sp. z o.o.	10	15.000
2.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych”- os. dorosłe od 60 r.ż.	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o. o. 4. Centrum Medyczne KOL-MED SPZOZ 5. Miejska Przychodnia Lekarska Nr II NZOZ Sp. z o.o. 6. nMedica Sp. z o.o.	784	50.000,00 w tym: finansowanie ze środków NFZ-MOW: 4.268,92 oraz ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 45.731,08
Programy polityki zdrowotnej skierowane do dzieci i młodzieży				
3.	„Program polityki zdrowotnej dotyczący profilaktyki zakażeń meningokokowych w Małopolsce na lata 2020-2027”	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o. o.	122 dzieci 140 dawk szczepionki	52.018,10 w tym środki GMT: 34.924,96 oraz środki finansowe pochodzące z budżetu

	4. Centrum Medyczne KOL-MED SPZOZ 5. CenterMed Sp. z o.o., 6. Miejska Przychodnia Lekarska Nr I NZOZ Sp. z o.o.		Województwa Małopolskiego: 17.093,14
RAZEM		916	117.018,10

Programy i zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi)				
Lp.	Nazwa programu	Realizatorzy	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Koszt programu w zł
1.	Prowadzenie „Klubu zdrowej mamy i dziecka	Spółdzielnia „BioVitaMed”	220 w tym: 124 dzieci 96 dorosłych	75.000,00
2.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	30 kobiet	10.000,00
3.	Zdrowi My! – Mama i Ja	Spółdzielnia „BioVitaMed”	83 w tym: 44 dzieci 39 dorosłych	29.931,46
RAZEM			333	114.931,46 w tym ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 75.000,00

Ponadto od 2006 r., przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. bł. F. Ozanama, działającym przy parafii św. Rodziny w Tarnowie, realizowany jest program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Zakupiony sprzęt medyczny organizacja nieodpłatnie wypożyczała terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

Promocja zdrowia i profilaktyka

W 2022 r. podejmowano działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Przy współpracy ze Spółdzielnią Socjalną BioVitaMed realizowano w ramach środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego zadanie z obszaru edukacji zdrowotnej i prewencji pierwszego stopnia p.n.: „Klub zdrowej mamy i dziecka”, skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet

po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci. Przedmiotem zadania były następujące działania:

- wspieranie rodzicielstwa przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców, także w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa,
- wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka,
- psychoterapia okołoporodowa,
- pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie; prowadzenie działań przygotowujących do roli „mamy” w formie warsztatów doskonalących umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, higieny jamy ustnej i higieny ciała,
- prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie, w tym fitnessu, zumbi, gimnastyki poporodowej ogólnie usprawniającej, ćwiczeń dna miednicy, zabiegów fizjoterapeutycznych wzmacniających mięśnie brzucha, zajęć gimnastyczno-ruchowych dla matki i dziecka,
- prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci,
- przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym w ramach zajęć sensoryczno-motorycznych, korekcyjno-motorycznych, ćwiczeń neurorozwojowych, gimnastyki korekcyjnej, przeciwdziałającej wadom postawy u dzieci, zabaw interaktywnych dla dzieci, ćwiczeń ogólnorozwojowych u dzieci.

Prowadzono także „kawiarenkę edukacyjną” dla mamy i dziecka, w której uczestnicy zadania korzystali z możliwości wypicia kawy i herbaty lub spożycia posiłku. Zadanie realizowane było od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Na jego realizację przeznaczono w 2022 r. kwotę 75.000 zł. Działaniami w ramach zadania objęto 220 osób, w tym 96 osób dorosłych i 124 dzieci.

Od 30 listopada 2022 r. Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed realizuje zadanie pn.: „Zdrowi My! – Mama i Ja”, stanowiące kontynuację i jednocześnie rozwinięcie działań realizowanych w ramach opisanego powyżej zadania. Zadanie realizowane będzie do 30 czerwca 2023 r. i w całości finansowane jest ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa. W 2022 r. wydatkowano na realizację zadania kwotę 29.931,46 zł. Z zajęć skorzystały 83 osoby, w tym 44 dzieci oraz 39 osób dorosłych.

Wsparcie osób i rodzin na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

Zgodnie z ustawą ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności: promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Do szczegółowych zadań należało:

- poradnictwo oraz wsparcie psychologiczne dla członków rodziny i rodziców posiadających dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, w tym także konsultacje z elementami psychoedukacji dotyczącej funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- poradnictwo i wsparcie psychologiczne dla członków rodziny osób z zaburzeniami psychicznymi oraz konsultacje kształtujące właściwą postawę społeczną oraz zapobieganie dyskryminacji,
- wsparcie psychologiczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu i/lub narkotyków oraz konsultacje z elementami psychoedukacji,

- konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla osób doświadczających zaburzeń psychicznych, w tym motywujące do podjęcia leczenia farmakologicznego czy uzyskania pomocy psychoterapeuty,
- interwencje w miejscach zamieszkania osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, znajdujących się w sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia,
- wsparcie psychologiczne dla osób, które były hospitalizowane ze względu na myśli samobójcze lub podejmowanie prób samobójczych,
- motywowanie do dbania o zdrowie psychiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

7.2 Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień

Działania skierowane do dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych szkodliwych substancji, w 2022 r. podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich szkół. Zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok. W 2022 r. z programów profilaktycznych skorzystało łącznie 2.164 osoby (w tym: 1.835 uczniów, 252 nauczycieli oraz 77rodziców). Na realizację Programów zostało wydatkowane łącznie 102.920 zł.

W 2022 r. na terenie tarnowskich szkół zostały zrealizowane następujące programy profilaktyczne:

- „Blog Szymona” - głównym celem programu była profilaktyka uzależnień, w tym w szczególności uzależnień od narkotyków. Działania programu miały na celu uświadomienie przyczyn oraz konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, kształtowanie świadomości zagrożeń związanych z kontaktem z narkotykami oraz budowanie w ramach zespołu klasowego grupy rówieśniczej skoncentrowanej wokół pozytywnych postaw i wartości, jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi. W 2022 r. w Programie wzięło udział 714 uczniów oraz 38 nauczycieli;
- „Archipelag Skarbów” - głównym celem Programu było zapobieganie zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, w tym: ograniczenie wczesnych kontaktów seksualnych młodzieży i problemów z nimi związanych, ograniczenie spożywania alkoholu, używania narkotyków i dopalaczy, profilaktyka przemocy rówieśniczej (fizyczna, słowna oraz o podtekście seksualnym). W 2022 r. w Programie łącznie wzięło udział 809 osób, w tym 534 uczniów, 198 nauczycieli oraz 77 rodziców;
- „Warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej” - warsztaty poprzez działania profilaktyczne oraz ćwiczenia praktyczne pozwoliły młodzieży na zdobycie podstawowych umiejętności udzielania pomocy w sytuacjach zatrucia substancjami psychoaktywnymi, w tym udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. W 2022 r. w warsztatach wzięło udział 587 uczniów.

Ponadto w 2022 r. w ramach Gminnego Programu zostały zorganizowane 2 szkolenia:

- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – szkolenie skierowane było do nauczycieli tarnowskich szkół. Celem szkolenia było przygotowanie nauczycieli do realizacji zajęć z dziećmi. Program realizowany przez nauczycieli w klasach szkolnych ukierunkowany jest na rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, by wzmocnić ich odporność na stres, kształtować optymistyczne, pozytywne nastawienie do życia. W szkoleniu łącznie wzięło udział 16 osób;
- „Dziecko w oczach dorosłego – rozumiejący dorosły to klucz dotarcia do młodego człowieka. Jak postępować, jak rozmawiać z trudną młodzieżą?” -szkolenie prowadzone było przez wykwalifikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień. W szkoleniu udział wzięło 18 osób – reprezentujących różne grupy zawodowe, pracujące w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomoc dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy. Uczestnicy szkolenia nabyli specjalistyczną wiedzę z zakresu uzależnień behawioralnych oraz zapoznali się z tematem rozumienia problemu uzależnienia dziecka w perspektywie rodziny.

Wszystkie działania prowadzone w ramach szeroko pojętej profilaktyki uzależnień, zapewniły uczestnikom zdobycie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, odnajdywania się w realnym świecie, budowania wartościowych relacji rodzinnych stanowiący istotny czynnik wspierający i chroniący dzieci i młodzież przed problemami. Poprzez szkoleniowo-warsztatową ofertę Gmina Miasta Tarnowa wspierała także wychowawców, rodziców i pracowników instytucji w ich zadaniach i funkcjach wychowawczo-społecznych.

Udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się

Zadanie pod nazwą „Udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się” realizowane było w okresie od 16 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. przez Fundację Auxilium. Przedmiotem zadania było prowadzenie punktu konsultacyjnego, który oferował specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne, prozdrowotne dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W czasie prowadzonych dyżurów udzielono bezpośredniego wsparcia 542 osobom. Pomoc można było uzyskać w przypadku uzależnienia lub współuzależnienia od alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych i psychologicznych oraz zaburzeń odżywiania. W 2022 r. Fundacja w ramach realizowanego zadania publicznego zorganizowała konferencję „Auxilium w Czasie Zmian. Konferencja z zakresu psychoedukacji, profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w tym depresji”. Konferencja poruszała tematykę związaną ze wsparciem psychospołecznym rodzin, samotnych matek oraz dzieci i młodzieży. Zagadnienia poruszane w czasie konferencji mocno akcentowały problemy i ryzykowne zachowania dzieci, młodzieży oraz dorosłych, związane z rozwojem technologii cyfrowych, aspekty cyberprzemocy a także wynikających z tego stresów, kryzysów i problemów psychicznych, których nasilenie jest w obecnym czasie bardzo widoczne. W konferencji udział wzięło 70 osób, w tym m.in. przedstawiciele instytucji pomocowych z terenu miasta Tarnowa, nauczyciele oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 60.000 zł.

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W okresie od października do grudnia 2022 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, udzielali wsparcia po odbytych leczeniu, świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych. Łącznie w 2022 r. udzielono 30 porad.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2022 r. odbyło się 49 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkohol. Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji wyniosła 119, w tym 76 wniosków z Policji, 32 wnioski od członków rodzin, 11 wniosków z innych źródeł (kuratorzy, pracownicy socjalni CUS, prokuratura Gminne Komisje, DBM), w tym wobec kobiet - 29 wniosków. Komisja wystawiła 71 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiły się 24 osoby. Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2022 r. wyniosła 19. Ponadto odbyło się 14 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 142 postanowienia o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

W 2022 r. członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych asystowali funkcjonariuszom Komisarjatu Policji Tarnów-Centrum w działaniach kontrolnych podmiotów gospodarczych, sklepów i lokali rozrywkowych pod kątem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 lat. Sprawdzano również respektowanie przez właścicieli sklepów i lokali obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu. W ramach przeprowadzonych działań skontrolowanych zostało 12 punktów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

8 DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK, NAD KTÓRYMI CUS SPRAWOWAŁ NADZÓR POMOCNICZY

Zgodnie ze Statutem, Centrum było w 2022 roku aparatem pomocniczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawowaniu nadzoru nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej. Centrum wypełniało również zadania aparatu pomocniczego Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawowaniu nadzoru nad następującymi jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasta Tarnowa:

- 1) Zespół Żłobków w Tarnowie,
- 2) Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie,
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” w Tarnowie,
- 4) Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie,

5) Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie,

6) Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezamieszkałych „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie.

Ponadto Centrum sprawowało nadzór nad realizacją ważnych dla mieszkańców zadań, zleconych do wykonania innym podmiotom (organizacjom pozarządowym). W ten sposób prowadzone były w szczególności mieszkania chronione wspierane i treningowe, Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, placówki wsparcia dziennego, schronisko i noclegownia dla osób bezdomnych.

8.1 Środowiskowe Domy Samopomocy

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, wyłaniane w drodze postępowania konkursowego:

- 1) **Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań”** przy ul. P. Skargi 29a prowadzony przez Fundację Zielona Przystań (46 miejsc typu A i C, od 01.01.2023 r. 60 miejsc),
- 2) **Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi** przy Al. M.B. Fatimskiej 6 prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu (60 miejsc typu B).

ŚDSy funkcjonują zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Świadczą one usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Z usług świadczonych w ŚDS mogą korzystać osoby przewlekłe psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub wykazują inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. W 2022 r. z usług ŚDS skorzystało 129 uczestników, w tym 28 osób w typie A, 66 osób w typie B i 35 osób w typie C. W okresie zagrożenia epidemiologicznego placówki działały z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz obowiązujących wytycznych i zaleceń.

8.2 Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Dom dysponuje również 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Działalność Domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w Domu. Oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Podopieczni mają do dyspozycji sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, gabinet rehabilitacji,

fizykoterapii i masażu. Wszystkie osoby korzystające z usług Domu mogą uczestniczyć w różnorodnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: arteterapię, silwoterapię, ergoterapię, muzykoterapię, biblioterapię i ludoterapię. Dodatkowo dla podopiecznych Dniennego Domu Pobytu, prowadzone są zajęcia komputerowe w specjalnie przystosowanej i wyposażonej pracowni komputerowej. Mieszkańcom Domu, dzięki organizacji wycieczek i wyjść do placówek kulturalnych, stwarza się szansę na nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych. Podopieczni uczestniczyli również w piknikach integracyjnych, spotkaniach z młodzieżą i wolontariuszami. W 2022 r. rozpoczęto prace remontowo-budowlane związane z dociepleniem kolejnej ściany budynku.

Dom Pomocy Społecznej, ul. Czarna Droga 48

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców. W 2022 r. mieszkańcy Domu uczestniczyli w różnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia miały charakter indywidualny oraz grupowy i obejmowały: muzykoterapię, kulturoterapię, malarstwo, prace ręczne, silwoterapię, teatroterapię, biblioterapię, kinezyterapię, itp. W minionym roku mieszkańcy brali również udział w spotkaniach z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych w ramach integracji międzypokoleniowej, imprezach kulturalnych, zabawach oraz wycieczkach turystycznych. W celu polepszenia standardu świadczonych usług w 2022 r. wykonano modernizację kotłowni wraz z instalacją solarną, zakupiono piec konwekcyjno-parowy do kuchni, suszarkę bębnową do pralni, wannę łózkową oraz łóżka rehabilitacyjne.

Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, zapewniają całodobową opiekę, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 01.01.2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

- 1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzjami Wojewody Małopolskiego Dom przeznaczony był dla 53 dzieci i młodzieży oraz 27 dorosłych.
- 2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

W 2022 r. w domach przebywało łącznie 98 osób, w tym 81 w DPS przy ul. Robotniczej i 17 w DPS przy ul. Modrzejewskiej. W okresie zagrożenia epidemiologicznego placówki działały z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz obowiązujących wytycznych i zaleceń.

Gmina Miasta Tarnowa wystąpiła z zapotrzebowaniem do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie i otrzymała wsparcie finansowe dla wszystkich czterech domów pomocy społecznej ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, które przeznaczone zostały na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, w tym na zakup środków ochrony osobistej, niezbędnego sprzętu i wyposażenia, a także na zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez te jednostki. Na początku 2022 r. otrzymano 249.389 zł, a w dodatkowym zapotrzebowaniu na II półroczu 2022 r. 97.322 zł.

8.3 Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Ośrodek realizuje zadania ośrodka interwencji kryzysowej (oik), w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom miasta Tarnowa. Ośrodek pełni także rolę specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (sowdop), w ramach którego udziela kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia, ofiarom przemocy domowej oraz ich rodzinom. Prowadzi również działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest jedną z 36 takich placówek w kraju - dofinansowywanych z budżetu państwa - i jedną z trzech w województwie małopolskim. Opracowuje i realizuje programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Współpracuje z Centrum Powiadamiania Ratunkowego (połączenia z nr 112) niosąc pomoc osobom, głównie w ostrych stanach suicydalnych. W 2022 r. na podstawie porozumienia TOIKiWOP świadczył również pomoc mieszkańcom Powiatu Dąbrowskiego.

Najczęściej zgłaszane przez klientów w 2022 r. problemy związane były z przemocą, zdiagnozowanymi zaburzeniami i chorobami psychicznymi, objawami lękowymi i depresyjnymi, w tym myśli i zamiary samobójcze, konfliktami rodzinnymi, kryzysami małżeńskimi, uzależnieniami i współuzależnieniami, problemami zdrowotnymi oraz brakiem wiedzy prawnej. W 2022 r. Ośrodek objął pomocą łącznie 947 osoby, przeprowadził 3.050 interwencji, a liczba osób korzystających z całodobowego pobytu wyniosła 11 osób. Prowadzono systematyczny monitoring, zarówno osób, które chroniły się w Ośrodku, jak i uczestników poprzednich edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Prowadzono intensywne działania informacyjne i edukacyjne dotyczące zarówno przemocy w rodzinie, jak i kryzysów psychologicznych. Dodatkowo Ośrodek realizował szereg następujących działań:

- współorganizowanie kampanii społecznej przeciw przemocy wobec kobiet „One Billion Rising”,
- udzielanie porad i wsparcia psychologicznego w ramach Tygodnia Osób Pokrzywdzonych Przemocą,
- prowadzenie działań w ramach Kampanii „Biała Wstążka”,
- zorganizowanie kampanii przeciw przemocy wobec dzieci pn. „Nie bij mnie kochaj mnie”,
- zorganizowanie zajęć psychoedukacyjnych dla kadry pedagogicznej pn. „Dzieci i młodzież w obliczu wojny w Ukrainie”,

- zorganizowanie wykładów dla studentów, mających na celu szerzenie wiedzy na temat patologii i niedostosowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów i zajęć psychoedukacyjnych dla młodzieży, w odpowiedzi na zgłaszane problemy.

8.4 Zespół Żłobków

Instytucjonalna opieka publiczna nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzona jest w mieście przez sześć żłobków, wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 475 miejsc dla dzieci. Wykaz żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z liczbą miejsc wskazuje poniższa tabela.

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Nr 1, ul. Topolowa 4	134
2.	Żłobek nr 2, ul. Wiejska 29	83
3.	Żłobek nr 3, ul. Juliana Gosłara 5	51
4.	Żłobek nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek nr 5, ul. Do Prochowni 20	92
6.	Żłobek nr 6, ul. Pracy 4c	90
Łącznie		475

Żłobki prowadzone przez GMT umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w formie zabawy od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy w godz. od 6:00 do 16:00 oraz korzystanie z wyżywienia przygotowanego w kuchni żłobka (cztery posiłki dziennie), uwzględniającego obowiązujące normy i zalecenia żywieniowe. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony do godz. 17:00 za dodatkową opłatą. Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia i tereny zielone wokół budynków wyposażone są w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty. Zasoby lokalowe, rozmieszczenie oraz wyposażenie żłobków zapewniają wysoki standard pobytu wszystkich dzieci uczęszczających do placówek. Zespół Żłobków w Tarnowie zapewnia dzieciom fachową i troskliwą opiekę. Praca odbywa się w grupach dostosowanych do wieku, możliwości i predyspozycji każdego dziecka. W codziennej pracy każdego ze żłobków dzieci mają zapewnioną odpowiednią opiekę zblizoną do warunków domowych, prowadzone są różnorodne zajęcia zabawowe z elementami edukacji, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Ponadto zajęcia w żłobkach są planowane i realizowane tak, aby uwzględniać aktualną porę roku, zmiany zachodzące w przyrodzie czy święta i imprezy okolicznościowe przypadające w konkretnym miesiącu, co daje szeroki wachlarz i wzbogaca możliwości poznawcze i rozwojowe dzieci.

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje pięć niepublicznych żłobków posiadających w sumie 125 miejsc.

Wykaz żłobków niepublicznych działających na terenie Miasta Tarnowa:

- 1) „CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny ul. Józefa Piłsudskiego 31 - 40 miejsc,
- 2) "Małe Szczęścia" Żłobek Niepubliczny ul. Witolda Rogoyskiego 15/2 - 16 miejsc,

- 3) „FUN&PLAY” Żłobek Niepubliczny ul. Tadeusza Klimeckiego 11 – 14 miejsc,
- 4) „Pałacyk Malucha” Żłobek Niepubliczny ul. Hugona Kołłątaja 14 – 15 miejsc,
- 5) „MALUSZEK” Żłobek Niepubliczny ul. Gabriela Narutowicza 15 – 40 miejsc.

8.5 Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

COPOW zapewnia pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną niżej wymienionych placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa.

- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”** - jest placówką typu interwencyjnego, której celem jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Placówka zajmuje się kompleksową diagnozą psychologiczno-pedagogiczną dziecka.
- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka** - jest to placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom”** - jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 14 dzieci, obejmuje opieką dzieci młodsze, w szczególności rodzeństwa.
- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom”** - jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci w starszym wieku.

Funkcjonowanie wszystkich placówek oparte jest na tzw. „systemie rodzinkowym” mającym na celu właściwe przygotowanie dzieci do usamodzielnienia w przyszłości. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki ich rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach jak dla domu jednorodzinnego. Dzieci brały czynny udział we wszystkich pracach domowych. Dzięki takiej formie opieki dzieci uczą się umiejętności życiowych i społecznych, które będą mogły wykorzystać w swoim dorosłym życiu. Z dziećmi pracowała wykwalifikowana kadra. W 2022 r. w placówkach realizowane były autorskie programy wychowawcze, edukacyjne i projekty profilaktyczne. Zestawienie liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2022 r. przedstawia poniższa tabela.

Nazwa placówki	Liczba miejsc statutowych	Liczba dzieci ogółem
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom”	14	17
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Słoneczny Dom”	10	10
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka	14	14
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”	14	33
Razem	52	74

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom”

Od 1 czerwca 2021 r. w Tarnowie funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” typu rodzinnego. Placówka ta została utworzona z myślą o najmłodszych dzieciach wymagających zapewnienia całodobowej opieki i wychowania. Przeznaczona jest dla 8 dzieci do 18 roku życia i daje

możliwość wspólnego wychowywania się liczego rodzeństwa. Placówka zapewniała dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, zaspokajała podstawowe potrzeby bytowe, emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, religijne i społeczne. Placówka prowadziła również zajęcia wychowawcze dla dzieci: plastyczne, kulinarne, sportowo-rekreacyjne, relaksacyjne, a także wycieczki i imprezy okolicznościowe, w których uczestniczyły również rodziny biologiczne. Dzieci miały możliwość rozwijania swoich dotychczasowych zainteresowań i zdolności, wzmocnienia więzi społecznych, rozwijania samodzielności i sprawności umysłowej. Placówka prowadziła również pracę z rodziną dziecka. Od grudnia 2022 r. w Placówce zatrudniony został psycholog, który prowadził pracę indywidualną jak i grupową z wychowankami, a także pozostawał do dyspozycji rodziców biologicznych, którzy wyrazili chęć udziału w spotkaniach.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w placówce przebywało łącznie 10 wychowanków (narastająco) pochodzących z terenu miasta Tarnowa w wieku od 2 do 17 roku życia. W roku 2022 r. troje dzieci opuściło Placówkę.

8.6 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Zespół prowadzi obsługę osób występujących o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, wskazaniach do ulg i uprawnień, legitymacji oraz kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Poniższe tabele obrazują działalność Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2022 r. w zakresie przyjętych wniosków, wydanych orzeczeń, legitymacji i kart parkingowych.

Rodzaj wniosku	Liczba przyjętych wniosków
ustalenie stopnia niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia)	2.389
ustalenie niepełnosprawności dla dzieci (osób do 16. roku życia)	200
<u>w tym</u> liczba przyjętych wniosków dla obywateli Ukrainy	31
Razem	2.589

Stopień niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń
znaczny	642
umiarkowany	1306
lekki	281
dzieci do 16. roku życia	169
<u>w tym</u> liczba wydanych orzeczeń dla obywateli Ukrainy	31
Razem	2.398

Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej	
dla osób przed 16. rokiem życia	108
dla osób po 16. roku życia	1.167

w tym liczba wydanych legitymacji dla obywateli Ukrainy	19
Razem	1.275

Liczba wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych	
dla osób niepełnosprawnych	531
dla placówek	3
w tym liczba wydanych kart parkingowych dla obywateli Ukrainy	4
Razem	534

8.7 Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, na chronionym rynku pracy i na otwartym rynku pracy. Każdego roku stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych zwiększa się. W ramach prowadzonej działalności w Centrum świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne, wynajmu sal w celu organizacji szkoleń i konferencji, a także usługi związane z oprawą obrazów. Funkcjonowanie tego typu placówki przyczyniło się do poszerzenia oferty usług społecznych na terenie Tarnowa. Centrum stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem. W 2022 r. poza bieżącą działalnością, Centrum przez okres 6 tygodni gościło uchodźców z Ukrainy, którzy mogli nieodpłatnie skorzystać z oferty noclegowej oraz mieli zabezpieczone całonienne wyżywienie. Koszty działalności Centrum pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków Województwa Małopolskiego i środków Gminy Miasta Tarnowa.

Ponadto Centrum jest realizatorem projektu pn. „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w ramach Osi Priorytetowej 9. Region spójny społecznie, Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.2 Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego poprzez uzyskanie kompetencji oraz umiejętności zwiększających ich szanse na zatrudnienie na otwartym rynku pracy, zgodnie z ich możliwościami, poprzez zaoferowanie uczestnikom form wsparcia dostosowanych do indywidualnych potrzeb. W 2022 r. dziewięć osób ukończyło staże zawodowe rozpoczęte w 2021 r., część z nich podjęła zatrudnienie.

8.8 Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich „Bezpieczna Przystań”

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich „Bezpieczna Przystań” zlokalizowane przy ul. Sanguszków 28A, dysponuje 15 miejscami dla osób niesamodzielnich i zapewnia całonocny pobyt do 14 dni w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W szczególnych przypadkach istnieje możliwość przedłużenia okresu pobytu do 21 dni.

Centrum koordynowało również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielnych, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W budynku znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego, który wypożyczany był bezpłatnie. Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymywali wsparcie w postaci warsztatów, szkoleń, grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa. W 2022 r. z opieki zastępczej skorzystało 270 osób, w tym 199 osób, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy, a 71 osób korzystało ze wsparcia również w latach 2019-2021. Zawarto 1.757 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

Centrum zostało utworzone w celu realizacji projektu pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt był realizowany w partnerstwie z gminami z Subregionu Tarnowskiego, z którymi została podpisana umowa partnerska: Gmina Dąbrowa Tarnowska, Gmina Gnojnik, Gmina Lisia Góra, Gmina Ryglice, Gmina Zakliczyn oraz Gmina Żabno. Realizacja projektu obejmowała okres od 01.10.2018 r. do 31.12.2022 r. W ramach realizacji projektu w latach 2019-2022 opieką wytchnieniową w ośrodku i miejscu zamieszkania objętych zostało 700 osób niesamodzielnych, udostępniono sprzęt rehabilitacyjny dla 2.004 osób, z warsztatów z opieki nad osobą niesamodzielną dla opiekunów nieformalnych skorzystało 120 osób, ze szkoleń cyfrowych dla opiekunów nieformalnych skorzystało 120 osób, ze wsparcia coacha skorzystało 78 opiekunów nieformalnych, w spotkaniach i konferencjach dla służby zdrowia uczestniczyły 603 osoby. Łączna liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie to 2.211 osób. Od 01.01.2023 r. rozpoczął się okres trwania projektu, w ramach którego realizowane są odpłatne usługi opieki wytchnieniowej w ośrodku oraz działa odpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

8.9 Mieszkania chronione wspierane i treningowe

Mieszkania chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2022 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym miały osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebowały wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Mieszkanie chronione jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu chronionym stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone jest dla pięciu kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 80.000,00 zł. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 78.000,00 zł. Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa uchwała nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Mieszkanie chronione treningowe dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione przeznaczone dla trzech osób, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie prowadzone jest przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelaktywnie PSONI - Koło w Tarnowie. Wysokość udzielonej w 2022 r. dotacji wyniosła 63.000,00 zł.

8.10 Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej przy ul. Tuchowskiej 21 realizowało zadanie pn. „Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi” zlecone w otwartym konkursie ofert. W 2022 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 14 osób nietrzeźwych, przez wszystkie dni tygodnia, całodobowo, również w dni wolne od pracy i w święta. W PONON dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, psycholog, socjoterapeuta i prawnik, zadaniem których było:

- zapewnienie badania każdej osoby nietrzeźwej dowieszonej do Punktu, przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji,
- umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w Punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w Punkcie,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu oraz ich rodzin.

W 2022 r. opieką objęto 1.303 osoby dowieszone do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym 35 osób ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, zgodnie z podpisaną umową ze Szpitalem Wojewódzkim św. Łukasza w Tarnowie. Badania lekarskie zapewniono ponadto 2.221 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie przy ul. Narutowicza 6. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 1.039.107,66 zł, w tym ze środków dotacji 1.037.927,66 zł, natomiast ze środków własnych realizatora 1.180,00 zł.

8.11 Placówki Wsparcia Dziennego

Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej

Na terenie Miasta Tarnowa w 2022 r. działały dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez: Stowarzyszenie Siemacha oraz Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA. Realizowały zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” dla dzieci i młodzieży z Miasta Tarnowa. Przyznana kwota dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa za 2022 r. wyniosła 754.800,00 zł. Placówki działały we wszystkie dni robocze (również w okresie wakacji i ferii zimowych) i objęły swoimi działaniami grupę min. 185 wychowanków. Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny, psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój

zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne gry i zabawy. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie, dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki prowadziły dokumentację dla każdego dziecka uczęszczającego na organizowane zajęcia, a także współpracowano z rodzicami/opiekunami dziecka, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i innymi podmiotami, do zadań których należy podejmowanie działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczo-podwórkowej

Placówką typu opiekuńczo-podwórkowego jest Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” przy ul. Gumniskiej 25, która działa w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:30 do 18:30. Do placówki zostało zrekrutowanych 15 dzieci w wieku od 6 roku życia do 18 lat. Placówka została stworzona z myślą o dzieciach, które potrzebują wzajemnej integracji z rówieśnikami oraz chcą zaangażować się we wspólne aktywności. Od początku 2022 r. dzieci uczestniczyły w licznych zajęciach plastycznych, sportowo-rekreacyjnych, warsztatach tematycznych, zajęciach prowadzonych przez terapeutę behawioralnego. Organizowane były wyjścia do kina i różne imprezy okolicznościowe, a także warsztaty z seniorami w ramach integracji międzypokoleniowej. Plan pracy zakładał codzienne zajęcia wychowawcze, czas wolny dla dzieci, a także kontakt z ich rodzicami, którzy byli na bieżąco informowani przez wychowawców o zachowaniu, aktywności, postępach edukacyjnych, trudnościach w zachowaniu dzieci jak również sposobach na polepszenie ich funkcjonowania wśród rówieśników. Codziennie przeprowadzane były rozmowy wychowawcze mające na celu polepszenie relacji dzieci między sobą oraz z wychowawcami. Działalność Placówki ma za zadanie zwiększenie zakresu wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w ich codziennym życiu. Wszystkie zaplanowane działania ukierunkowane były na poprawę warunków życia, rozwoju osobistego integrację z rówieśnikami a przede wszystkim wzmocnienie poczucia własnej wartości uczestników Placówki.

8.12 Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizuje zleczone w otwartym konkursie ofert zadanie publiczne pn. „Udzielane wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym”. W ramach umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2021-2023 realizator (Caritas Diecezji Tarnowskiej) prowadzi:

- a) schronisko dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni, w ramach którego zapewnia m.in.:
 - możliwość całonocnego przebywania w schronisku, z zapewnieniem miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
 - możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
 - możliwość skorzystania z prysznicy, prania i suszenia odzieży, jej wymiany bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany,
 - dostęp do informacji o dostępnych formach pomocy,

- usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności,
- b) noclegownię na 20 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni, w ramach którego zapewnia m.in.:
- tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
 - możliwość spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,
 - możliwość skorzystania z prysznicza oraz wymiany odzieży, bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Pobyt w schronisku jest odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni jest nieodpłatny.

W 2022 r. z usług skorzystało ogółem 236 osób w wymiarze 33.389 osobodni, w tym z pomocy Schroniska - 149 osób w wymiarze 30.375 osobodni, z Noclegowni - 156 osób w wymiarze 3.014 osobonocy. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 872.094,43 zł, w tym ze środków dotacji 779.380,63 zł, natomiast ze środków własnych realizatora 92.713,80 zł.

9 REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

9.1 Projekt pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ” oraz Gmina Zakliczyn. Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osób głuchoniewidomych, niewidomych z niepełnosprawnością fizyczną oraz osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form zdeinstytucjonalizowanych.

W 2022 r. projekt realizowany był przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Zadania wykonywane w ramach pilotażu objęły świadczenie usług mieszkalnictwa wspomaganego, w tym m.in. rekrutowanie, kwalifikowanie i wskazywanie osób do udziału w projekcie, zawieranie kontraktów z uczestnikami, opracowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, a także prowadzenie treningów w mieszkaniach własnych osób testujących wypracowany standard. Od początku trwania projektu wzięło w nim udział 17 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 6 opiekunów. Okres realizacji projektu: od 01.04.2018 r. do 30.09.2023 r.

9.2 Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”

Fundacja „Auxilium” od kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. realizowała projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”, finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa.

Fundacja „Auxilium” oferowała dla swoich uczestników m.in. wykłady, konsultacje oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży. W ramach warsztatów „Prawo jazdy smartfonem”, „Ujarzmić cyfrowego tygrysa”, czy „Przygody Piotrka i Selfika” wypracowuje oraz utrzymuje się zasady zdrowego postępowania się smartfonem. Projekt poświęcony był racjonalnemu poznaniu świata internetu, zarówno jego możliwości, jak i zagrożeń. W ramach działania „Pracowni Rozwoju Osobistego” były przeprowadzone warsztaty jak również konsultacje indywidualne prowadzone przez psychologa, mające na celu pracę nad lepszym kontaktem ze sobą, swoimi emocjami, potrzebami, wzmocnienie poczucia własnej wartości. Celem warsztatów dla małżeństw i rodzin z terapeutą rodzinnym w ramach „Laboratorium małżeństwa”, czy cyklu spotkań psychoedukacyjnych „Wieczory z psychologią” było zapobieganie kryzysom, podnoszenie jakości relacji małżeńskich oraz poprawa komunikacji w rodzinie. Fundacja „Auxilium” dawała możliwość skorzystania z „Saloniku gier planszowych”, umożliwiała aktywne spędzanie czasu.

Celem projektu było odblokowanie i wzmocnianie lokalnych potencjałów Tarnowa oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe miasta, jak również rozwój młodszego pokolenia, wzmocnianie wzajemnego zrozumienia oraz świadomości potrzeb przedstawicieli innych niż własna grup wiekowych. Ponadto miejsce to oferowało możliwość ciekawego, bezpiecznego i twórczego spędzania wolnego czasu.

Ponadto w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” Stowarzyszenie Klubu Amazonka zrealizowało zadanie „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”, w którym wzięło udział 30 mieszkanki Tarnowa.

9.3 Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Rolą asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej była pomoc osobie niepełnosprawnej w codziennych czynnościach, skierowana głównie na usamodzielnienie, integrację i zapobieganie izolacji poprzez pomoc m.in.: w zakupach, w załatwianiu spraw urzędowych, w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami, w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino), czy w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

W 2022 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 180 osób niepełnosprawnych. Na realizację programu wydatkowano kwotę 2.816.264,71 zł. W ramach świadczonych usług osoby z niepełnosprawnością skorzystały łącznie z 68.740,5 godzin. Usługi na rzecz osób z niepełnosprawnościami świadczyło 144 asystentów osobistych. Szczegóły świadczonych usług przedstawia tabela.

Osoby korzystające z usług asystenta osobistego	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
Dzieci do 16-go roku życia	22	6.167
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	120	53.219,5
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	38	9.354
Razem	180	68.740,5

9.4 Program „Aktywny samorząd”

W 2022 r. Gmina Miasta Tarnowa, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowała Program „Aktywny samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowymi w dostępie do edukacji. W ramach programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2022 r. dofinansowanie otrzymało 49 osób niepełnosprawnych, którym do 31.01 2023 r. wypłacono kwotę 218.755 zł. Zgodnie z zasadami programu dofinansowanie będzie wypłacane do kwietnia 2023 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożenia przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. Dla porównania w 2021 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 91 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 267.174 zł.

9.5 „Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”

W 2022 r. Gmina Miasta Tarnowa w ramach „Programu wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”, finansowanego ze środków PFRON, zrealizowała dwa projekty:

- 1) „Nieustanny rozwój – etap 2”. Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji, ul. Hodowlana 6, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 195.978,08 zł, w tym ze środków PFRON 156.782,46 zł oraz 39.195,62 zł wkład własny organizacji,

- 2) „Zakup mikrobusu dla Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez PSONI Koło w Tarnowie”. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt zadania 165.625 zł, w tym ze środków PFRON 120.000 zł oraz 45.625 zł wkład własny organizacji.

9.6 Program "Zajęcia klubowe WTZ"

W 2022 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju, Edukacji, Pracy, Integracji był realizowany program „Zajęcia klubowe w WTZ” - finansowany ze środków PFRON, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. W 2022 r. w programie wzięło udział 16 osób niepełnosprawnych.

9.7 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przystąpiło do realizacji następujących programów:

- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań,
- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” realizowany będzie w latach 2022-2026. Kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 525.000 zł. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

10 KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2023 ROKU

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie powstało w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług. Usługi Centrum będą adresowane jak dotychczas do ogółu mieszkańców. Wsparcie skierowane do najbardziej potrzebujących osób i rodzin, w postaci zadań z zakresu pomocy społecznej, będzie uzupełnieniem powszechnych działań usługowych realizowanych w Centrum.

Jako najważniejsze zamierzenia, przewidziane do realizacji w 2023 roku można wskazać:

1. Wypracowanie i wdrożenie form wsparcia dla osób dorosłych ze spektrum autyzmu.
2. Rozbudowę sieci wsparcia psychologicznego i psychoterapeutycznego dla dzieci i młodzieży.
3. Kontynuację podnoszenia kwalifikacji pracowników Centrum Usług Społecznych, w szczególności poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, wizytach studyjnych.
4. Pozyskanie zawodowych rodzin zastępczych, które obejmą opieką dzieci wymagające umieszczenia w systemie pieczy zastępczej.
5. Pozyskanie rodzin zainteresowanych pełnieniem roli rodziny wspierającej.

6. Wspieranie rodzin w działaniach mających na celu przeciwdziałanie przemocy.
7. Objęcie wsparciem w środowisku lokalnym mieszkańców prowadzonych przez miasto domów pomocy społecznej oraz osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania w ramach realizacji zadania „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie”, wchodzącego w skład projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.
8. Zapewnienie ciągłości działań podejmowanych na rzecz osób bezdomnych.
9. Rozwój różnorodnych form wsparcia dedykowanego osobom starszym.
10. Realizację usług społecznych zgodnie z katalogiem usług, zawartym w Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023.
11. Aktywność w celu pozyskania nowych źródeł finansowania działań skierowanych do społeczności lokalnej oraz realizację zadań w obszarze pomocy społecznej.